

بنمال

یونی
ایڈیٹری
کوئٹہ

بنمال

(بلوچی بنیادی الفاظ)

مرتب کنندگان
۱۔ غوث بخش صابر
پیر محمد زبیرانی

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

مجدد حقوق بحق بلوچي اڪيڊمي محفوظ

بار ..... دوم

تعداد ۵۰۰

پبلشر ..... بلوچي اڪيڊمي ڪوئٽه

قيمت ۲/۵۰

بلوچین میں اردو الفاظ

لقد اردو ۵۲۹

مرتب کردہ :-

غوث بخش صابر

پیر محمد زبیرانی

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۱	نام	نام	۵	لام	عالمی جنگ
۲	گام	گام	۶	رام	چہرے کے داغ
۳	وام	قرص	۷	رد	غلط
۴	شام	شام	۸	بکد بد	برآ

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۹	لہ	ہنگل	۲۷	مکت	مقابل
۱۰	کدہ	کپ	۲۸	لک	لاٹھی
۱۱	زد	زد	۲۹	سکت	صدمہ
۱۲	ذت	دو	۳۰	جکت	انجان / بجعل
۱۳	پک	نشان پا	۳۱	ککت	کمانی
۱۴	صداسد	سو	۳۲	ہکت	دوکان
۱۵	دت	خود	۳۳	چکت	بالکل
۱۶	گت	اسرار	۳۴	وکت	بتی
۱۷	پت	اعتبار	۳۵	شوم	بدقسمت
۱۸	ست	صلاح	۳۶	بوم	الو
۱۹	دوٹ	سخت	۳۷	توار	آواز
۲۰	لد	کاروان	۳۸	ہوار	اکٹھا
۲۱	بد	بوجھ	۳۹	ہزار	ہوشیار
۲۲	بد	ہڈی	۴۰	قرار	قرار
۲۳	دوٹھ	درہ	۴۱	سیار	پناہ / عار
۲۴	کد	گڑھا / گھول	۴۲	نکار	نفی
۲۵	گت	عزیز تمنا	۴۳	ہزار	ہزار
۲۶	پت	میدان	۴۴	زوار	سوار

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۴۵	شمار	شمار	۴۳	قبہ	قبر عظیم
۴۶	کمار	نظر انداز کر کے پرواہ	۴۴	شہر	شہر
۴۷	بہار	بہار	۴۵	بہار / لکھڑ	جوش
۴۸	گدار	بشکل / ایک نظر میں	۴۶	چہر	چاروں اوروں کی طرف
۴۹	پکار	ضرورت	۴۷	دہر	دہر
۵۰	چکار	بیرنیہ	۴۸	رَب	رَب
۵۱	زدار	انتظار	۴۹	گپ	گندم کی فصالیں
۵۲	سما	تیار کرنا	۵۰	دُب	چندا
۵۳	حلا	حلال	۵۱	پَب	گرفت
۵۴	امبار	گلے ملنا	۵۲	نَب	عوض / حق صہر
۵۵	ہینار	شدید پیاس	۵۳	پاک	پاک صاف
۵۶	شیوار	باخبر / جو کس	۵۴	جاک	شور
۵۷	دوار	منتظر	۵۵	باک	ضرر
۵۸	آمار	عطرینہ	۵۶	تاک	پتا
۵۹	کردار	کردار	۵۷	واک	قوت
۶۰	مہوم بار	گم کرنا	۵۸	ماک	کڑی
۶۱	پہر	خفہ	۵۹	حاک	سٹی
۶۲	شہر	قسم	۶۰	چاک	چاک

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۸۱	ورد	کھانا	۹۹	لیڑ	آبلہ
۸۲	کرد	جدا	۱۰۰	پیڑھ	چوٹی پھاڑکی
۸۳	سرد	سرد	۱۰۱	حق	حق
۸۴	برد	کدال	۱۰۲	شک	شک
۸۵	درد	درد	۱۰۳	تگ	طرف
۸۶	بارگ	پتلی	۱۰۴	بک	گلے ملنا
۸۷	زرد	موتی	۱۰۵	رک	ہونٹ
۸۸	گونڈ	چھوٹی	۱۰۶	سک	اشتیاق
۸۹	وند	حصہ	۱۰۷	کک	بدنام
۹۰	روک	جلتا ہوا	۱۰۸	کک	تنگا
۹۱	پوگھ	رائیگاں	۱۰۹	ڈک	ڈلی
۹۲	لوک	اندرون	۱۱۰	زک	گھی رکھنے کا پوچی بشکیرہ
۹۳	توک	نیا	۱۱۱	لشک	نقاش
۹۴	لوک	طعنہ	۱۱۲	کشک	لکیر
۹۵	سوک	جلن	۱۱۳	اشک	عشق
۹۶	بیر	بدلا	۱۱۴	ریشک	جوؤں کے اٹے
۹۷	بیر	نیچے - تحت	۱۱۵	چشک	کیلا
۹۸	ڈھیر	ڈھیر	۱۱۶	پشک	کر تہ

نمبر	الفاظ	اردو	نمبر	الفاظ	اردو
۱۱۷	ہیگ	ماتم	۱۳۵	چاپ	تالی
۱۱۸	جیگ	گریبان	۱۳۶	تاپ	سینکنا
۱۱۹	آبخ	جدا	۱۳۷	لاپ	پیٹ
۱۲۰	دبخ	گذر	۱۳۸	کاپ	مصدق
۱۲۱	ربخ	ربخ	۱۳۹	پاپ	گناہ
۱۲۲	گکچ	ذخیرہ	۱۴۰	جاپ	سنی ان سنی
۱۲۳	تیج	کنا	۱۴۱	ٹاپ	مردانہ گیو
۱۲۴	دخنج	کوچ	۱۴۲	واب	انداز
۱۲۵	لنج	گھپ اندھیرا	۱۴۳	آب	آنکھوں کا پانی
۱۲۶	پک	یقینی	۱۴۴	داب	نہند
۱۲۷	سک	شدید	۱۴۵	چاپ	گھاس
۱۲۸	ٹک	تنگ آنا	۱۴۶	زیراب	آپخ
۱۲۹	آچ	آگ	۱۴۷	خراب	خراب
۱۳۰	ساچ	راس آنا	۱۴۸	حساب	حساب
۱۳۱	تاج	دوڑ	۱۴۹	ثواب	ثواب
۱۳۲	پاچ	صاف کرنا	۱۵۰	قول	قول
۱۳۳	ناچ	رقص	۱۵۱	ہول	خود
۱۳۴	چاچ	پہیلی	۱۵۲	پول	پوچھ

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۱۵۲	تول	روائی	۱۷۱	چار	تمنا
۱۵۴	ٹول	اوپر کی شاخ	۱۷۲	سار	جلاپا
۱۵۵	نی	میلا	۱۷۳	جار	جر وں
۱۵۶	زی	ناخن	۱۷۴	ہیر	الچی
۱۵۷	ہیل	امید - توقع	۱۷۵	شیر	دودھ
۱۵۸	کیل	بددیانتی	۱۷۶	ہیر	مغز
۱۵۹	ڈیل	قد	۱۷۷	دیر	دور
۱۶۰	چیل	گرا شکاف	۱۷۸	چیر	باریک پی
۱۶۱	تار	تار	۱۷۹	زیر	اٹھان
۱۶۲	چار	چار	۱۸۰	ہیر	جسی
۱۶۳	شار	شال	۱۸۱	تیر	تیر
۱۶۴	بار	بوجھ	۱۸۲	دیکھ	گرفتار
۱۶۵	بار	سیلاب	۱۸۳	وار	لکڑی
۱۶۶	دار	باری	۱۸۴	کار	کام
۱۶۷	زار	ناراضگی	۱۸۵	گار	گم
۱۶۸	پار	بنیاد	۱۸۶	بگت	اونٹوں کا ریوڑ
۱۶۹	دار	بار	۱۸۷	بگ	جھوسی
۱۷۰	کار	دو شیزہ	۱۸۸	بگ	دور

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۱۸۹	رگ	رگ	۲۰۷	میش	کنوقی
۱۹۰	کوش	نسیم	۲۰۸	مید	باں
۱۹۱	کوش	جوتا	۲۰۹	دید	بعصیرت
۱۹۲	کوش	قتل	۲۱۰	جید	ہرا بھرا
۱۹۳	دوش	چوہینا	۲۱۱	امب	آم
۱۹۴	دوش	سورج	۲۱۲	نمب	نم
۱۹۵	پوش	غلاف	۲۱۳	دمب	آثار
۱۹۶	جوش	حزبات	۲۱۴	نرمب	لقمہ
۱۹۷	لوش	خبر پوزہ	۲۱۵	جنب	تھبہ
۱۹۸	لوش	لوس	۲۱۶	لمب	پلو
۱۹۹	سروش	کھنی	۲۱۷	ٹمب	گھسیڑنا
۲۰۰	پروش	شکت	۲۱۸	ہنمب	ایک پورا
۲۰۱	مروش	آجکل	۲۱۹	رُمب	تیز دوڑ
۲۰۲	اُرش	یلغار	۲۲۰	گونب	کھوکھلا
۲۰۳	کرش	کری افلاک	۲۲۱	سٹ	چھلانگ
۲۰۴	سرس	گوندھنا	۲۲۲	پٹ	بد دعا
۲۰۵	دُرش	پیسنا	۲۲۳	چٹ	رسی
۲۰۶	مُش	مالش	۲۲۴	جمل	نیچا

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۲۲۵	جَم	تمام	۲۴۳	صورت	صورت
۲۲۶	دَم	دَم	۲۴۴	زیب	زیبائش
۲۲۷	غَم	غم	۲۴۵	ڈول	انداز
۲۲۸	لِہَم	نہم	۲۴۶	بدن	بدن
۲۲۹	شہِم	چہ	۲۴۷	جان	جان
۲۳۰	وہِم	دہم	۲۴۸	جون	جسم
۲۳۱	رَحِم	رحم	۲۴۹	ہون	خون
۲۳۲	مردم	آدی	۲۵۰	تب	طبیعت
۲۳۳	دست	ہاتھ	۲۵۱	ارواہ	روح
۲۳۴	پاؤ	پاؤں	۲۵۲	خیال	خیال
۲۳۵	چَم	آنکھ	۲۵۳	سُخ	الہیت
۲۳۶	سر	سر	۲۵۴	کمال	کمال
۲۳۷	گردن	گردن	۲۵۵	شان	شان
۲۳۸	گوش	کان	۲۵۶	زور	زور
۲۳۹	پونز	ناک	۲۵۷	واک	قوت
۲۴۰	رنگ	رنگ	۲۵۸	دس	تونیق / خون
۲۴۱	دروشم	صورت	۲۵۹	واک	توکمانی
۲۴۲	شکل	شکل	۲۶۰	درد	خواب

نمبر	لفظ	اُردو	نمبر	لفظ	اُردو
۲۶۱	تام	مرہ	۲۷۹	زندگ	زندہ
۲۶۲	نِرو	دل	۲۸۰	سِندگ	توڑنا
۲۶۳	وشی	غوشی	۲۸۱	بند	بند
۲۶۴	زہری	خفگی	۲۸۲	چنبو	پنجہ
۲۶۵	نیاد	لشت	۲۸۳	موردانگ	انگلی
۲۶۶	دیوان	محفل	۲۸۴	دستِ دل	ہیلی
۲۶۷	حال	خبر	۲۸۵	کڑی	ایڑی
۲۶۸	خبر	بات	۲۸۶	بُزران	ران
۲۶۹	سلام	سلام	۲۸۷	شگن	سُرن
۲۷۰	نیکی	بھلائی	۲۸۸	نیل	انداڑ رتار
۲۷۱	بدی	برائی	۲۸۹	شل	شل نہ رہا کانس، نوکر
۲۷۲	ہوانی	اچھائی	۲۹۰	تجکی	لمبائی
۲۷۳	راستی	راستیازی	۲۹۱	گیش	بیش
۲۷۴	مدی	خبط کاری	۲۹۲	گیگ	قابل
۲۷۵	گپ رپ	بات چیت	۲۹۳	گیگانی	منہ چڑانا
۲۷۶	تران	تقتیر	۲۹۴	راب	نہند
۲۷۷	حدیث	گفتگو	۲۹۵	آگہی	آگہی
۲۷۸	گندگ	دیکھنا	۲۹۶	صبر	صبر

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۲۹۷	ادپار	ضبط	۳۱۵	تیرس	خوف
۲۹۸	یات	یاد	۳۱۶	تاہ	عمیق
۲۹۹	زیر	اداسی	۳۱۷	ہیکائی	گھبراہٹ
۳۰۰	گل	خوشی	۳۱۸	دپ زبان	قابل گفتنی
۳۰۱	شادہ	مُست	۳۱۹	پل	گوزکا
۳۰۲	ارس	آلو	۳۲۰	شوخ	شوق
۳۰۳	آخار	آہ	۳۲۱	طن	بن
۳۰۴	بزن	افسوس	۳۲۲	پل	ٹھن
۳۰۵	ہلوک	آرزو	۳۲۳	چوک	گھبرو
۳۰۶	واہگ	خواہش	۳۲۴	چنگ	دھرا
۳۰۷	چکند	مکراہٹ	۳۲۵	دنگ	پشت
۳۰۸	کندگ	ہنسی	۳۲۶	دنگ	عزیم الجتہ
۳۰۹	گریوگ	رؤنا	۳۲۷	سنگ	وزن
۳۱۰	ترہگ	قرار پاتا	۳۲۸	سنگ	پتھر
۳۱۱	زہگ	ر	۳۲۹	سنگ	محصول
۳۱۲	راز	راز	۳۳۰	سول	تہال
۳۱۳	ارمان	ارمان	۳۳۱	سُونہ	حسین
۳۱۴	حل	تمنا	۳۳۲	سپہ	شخصیت

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۳۳۲	زیب	زیب	۳۵۱	سر مرد	قد آدم
۳۳۳	گور	نگھار	۳۵۲	سروک	سمر براہ
۳۳۵	بالاو	قد	۳۵۳	سر کرد	سر بر آوردہ
۳۳۶	رواج	رفتار	۳۵۴	سر بار	مزید
۳۳۷	ملک	عشوہ	۳۵۵	سر سا	فطرانہ
۳۳۸	مہر	محبت	۳۵۶	سر دون	سر لانے
۳۳۹	نہر	محکم	۳۵۷	پاؤن	پائینی
۳۴۰	موہ	اجازت	۳۵۸	چار کل	چار دیواری
۳۴۱	مورگ	امتحان	۳۵۹	چار راہ	چوک
۳۴۲	مودگ	ما تم	۳۶۰	چورک	چوتھا حصہ
۳۴۳	موتک	مرثیہ	۳۶۱	چرک	تمسخر
۳۴۴	موک	رشوت	۳۶۲	چرک	نسیم
۳۴۵	ملازم	الزام	۳۶۳	چوری	یشیم
۳۴۶	مولہ	کنیز	۳۶۴	چار دیم	چاروں طرف
۳۴۷	محنت	مشقت عارضہ	۳۶۵	چنگ	دھرا
۳۴۸	مزد	معارضہ	۳۶۶	چوٹ	بیڑھا
۳۴۹	مرد	مرد	۳۶۷	چون	کیا
۳۵۰	نامرد	نامرد	۳۶۸	چوش	ایسا

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۳۹۹	چوڑ	کونیل	۳۸۷	بشنگ	بکھرا ہوا
۳۷۰	چوچ	چنگلی	۳۸۸	تنگ	گھونٹ
۳۷۱	چنڈ	ملکڑا	۳۸۹	بشنگ	پیر
۳۷۲	اود	دہاں	۳۹۰	جنگ	چڑیا
۳۷۳	دود	رسم	۳۹۱	آنگ	منہدم
۳۷۴	دور	ندی	۳۹۲	تنگ	لاج
۳۷۵	شود	مرے کا تختہ پھل	۳۹۳	ونگ	پشتی
۳۷۶	بود	کائی	۳۹۴	لنگ	معذور
۳۷۷	زور	مشقت	۳۹۵	زنگ	زنگ
۳۷۸	نود	بادل	۳۹۶	کنگ	شوخی
۳۷۹	جود	شوہر	۳۹۷	کور	انڈھا
۳۸۰	پروود	اودھر	۳۹۸	دور	دکھ
۳۸۱	ارم	عمر	۳۹۹	سور	نمکین
۳۸۲	کرم	گرٹھا	۴۰۰	مور	مور
۳۸۳	برسم	پیل	۴۰۱	جور	تلخ ازہر
۳۸۴	شنگ	قربان	۴۰۲	پور	پیروین
۳۸۵	ندر	نچا دور	۴۰۳	دور	عبد
۳۸۶	شدر	گوہر	۴۰۴	ہور	برسات

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۴۰۵	شور، شورگ	مشورہ	۴۲۳	سخت	سخت
۴۰۶	بند	بند	۴۲۴	بخت	قسمت
۴۰۷	زند	نشان	۴۲۵	تخت	تحت
۴۰۸	سند	جوڑ	۴۲۶	دخت	وقت
۴۰۹	پند	سفر	۴۲۷	رخت	ادنی کا پالان
۴۱۰	نہند	جگہ	۴۲۸	روپ	سہل
۴۱۱	پوچ	تنکا	۴۲۹	چوپ	کوٹنا
۴۱۲	پوچ	مضول	۴۳۰	ہوپ	وبا
۴۱۳	لوچ	عیاں	۴۳۱	نوپ	توپ
۴۱۴	مال	مال	۴۳۲	بوپ	گدیلا
۴۱۵	زال	عورت	۴۳۳	لوپ	بل
۴۱۶	بال	اڑان	۴۳۴	ٹوپ	ٹوپی
۴۱۷	ٹمال	عدد	۴۳۵	لود	انداز رفتار
۴۱۸	گال	شعر	۴۳۶	پھود	دھیل
۴۱۹	شال	شال	۴۳۷	ڈور	ضعیف
۴۲۰	وال	گز	۴۳۸	ہوڑ	بل
۴۲۱	سال	سال	۴۳۹	رور	مکھنچہ
۴۲۲	کت	صد	۴۴۰	حیک	خشک

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۴۴۱	تر	تر	۴۵۹	عیم شپ	آدھی رات
۴۴۲	گر	داد	۴۶۰	سکور	سحری
۴۴۳	ختر	اچا	۴۶۱	چاشت	دوپہر
۴۴۴	رشر	رسوا/ذیل	۴۶۲	پیشیم	سہ پہر
۴۴۵	زر	روپیہ	۴۶۳	دیگر	عصر
۴۴۶	ختر	کپڑا	۴۶۴	مغرب	شام
۴۴۷	بر	سونا بیان	۴۶۵	عشاء	عشاء
۴۴۸	سٹر	ہینگنا	۴۶۶	روشنائی	روشنی
۴۴۹	سہکان	چاندنی	۴۶۷	تہاری	اندھیرا
۴۵۰	رمچ	دن	۴۶۸	بام رنگ	پوچھٹے
۴۵۱	ہا	چاند	۴۶۹	سہر	سرخ
۴۵۲	استال	ستارے	۴۷۰	زرد	زرد
۴۵۳	آزمان	آسمان	۴۷۱	نیل	نیلا
۴۵۴	شپ	رات	۴۷۲	اسپیت	سفید
۴۵۵	صباح	علی الصباح	۴۷۳	بگی	سفید
۴۵۶	سہب	سویرا	۴۷۴	سیاہ	کالا
۴۵۷	گوریام	سیدہ سحر	۴۷۵	آسمانی	بقشتی
۴۵۸	بانگواہ	سحر	۴۷۶	سوز	سبز

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۴۷۷	سبزگ	سبزہ	۴۹۵	بامہات	کل
۴۷۸	کاس	گھاس	۴۹۶	پونشی	پرسوں
۴۷۹	رکیم	گھاس	۴۹۷	پرن پونشی	اترسوں
۴۸۰	بوٹنگ	جھاڑی	۴۹۸	پیشروپشی	پرے اترسوں
۴۸۱	درشک	درخت	۴۹۹	ادویت	اُمید
۴۸۲	تاک	پتہ	۵۰۰	اوست	آسرا
۴۸۳	پن	”	۵۰۱	کیف	خمار
۴۸۴	باگ	باغ	۵۰۲	چاڑ	نشہ
۴۸۵	باگپن	باغبان	۵۰۳	لار	مدہوش
۴۸۶	جو	نالہ	۵۰۴	موج	موج
۴۸۷	چات	کٹواں	۵۰۵	موجانی	اُراسی
۴۸۸	پاس	پیل	۵۰۶	موجر	”
۴۸۹	ساعت	گھنٹہ	۵۰۷	جور	سزستی
۴۹۰	کترا	دقیقہ	۵۰۸	جک	”
۴۹۱	دمان	دقت	۵۰۹	جند	خود
۴۹۲	راہ	راستہ	۵۱۰	لوک	نیا
۴۹۳	دگ	راستہ	۵۱۱	کھن	پیرانا
۴۹۴	مردچی	آج	۵۱۲	سار	باہوش

نمبر	لفظ	اُردو	نمبر	لفظ	اُردو
۵۱۳	بے سار	بیہوش	۵۲۲	دلادری	بہادری
۵۱۴	ورنائی	جوانی	۵۲۳	لگوری	بزولی
۵۱۵	پیری	بڑھاپا	۵۲۴	نزوری	کمزوری
۵۱۶	لسانی	بچپن	۵۲۵	پہرائی	"
۵۱۷	مزنی	کبرسنی	۵۲۶	کمی	کمی
۵۱۸	گستری	صغیرستی	۵۲۷	گیشی	زیادتی
۵۱۹	مستری	بڑھائی	۵۲۸	بازی	بہتات
۵۲۰	تیلی	طغلی	۵۲۹	شیروپی	دودھ پیتا
۵۲۱	شیرچی	"			

بلوچی شہادت نامی الفاظ

تعداد الفاظ ۱۰۰۰

مرتب کردہ :-
غوث بخش صابر
پیر محمد زبیرانی

نمبر	لفظ	اردو
۱	خدا	خدا
۲	رسول	رسول
۳	قرآن	قرآن
۴	نوازش	نماز
۵	روشک	روزہ
۶	زکواة	زکواة
۷	حج	حج

نمبر	لفظ	اردو
۸	عید قربان	عید الضحیٰ
۹	خیرات	نیاز/خیرات
۱۰	مَلّا	مَلّا
۱۱	کتاب	کتاب
۱۲	تائیت	تعویذ
۱۳	دَم	دَم
۱۴	جھاڑ	دَم
۱۵	سیت	مسجد
۱۶	طالب	طالب العلم
۱۷	ٹپکی	ملاکاروزینہ
۱۸	سرسا	فطرانہ
۱۹	شکرانہ	ہدیہ
۲۰	آبدست	استنجا
۲۱	وزنماز	وضو
۲۲	باتنگ	اذان
۲۳	دُرود	دُرود
۲۴	قرآن دارگ	زرد بلا کے لئے قرآن کے نیچے سے گذرنا
۲۵	قرآن بخشگ	مُک

نمبر	لفظ	اُردو
۲۶	شک پالی	توہمات
۲۷	جَنّ	جَنّ / بھوت
۲۸	پُری	پُری
۲۹	سامگ	بُرّاسایہ
۳۰	ذبیہ	دلو
۳۱	اسرار	ستر
۳۲	بے نام	دہم کے باعث بُری چیز کا نام نہیں لیتے
۳۳	دَت	دو
۳۴	گوات	ایک دہی عارضہ
۳۵	ماس	اس کی ماہر
۳۶	لیب	گوات اتارنے کا عمل
۳۷	دھمال	آ
۳۸	آس آپ	آگ یا پانی کے ذریعے چور کی چوری کا سراغ
۳۹	گنگ آپ	پانی کے ذریعے فال لینا
۴۰	آس زبان	شعلوں سے فال لینا
۴۱	آس ہاپوک	آگ سوکن
۴۲	نام نگر وک	رات کو نمک کا نام لینا
۴۳	منپ کورگ	رات کو نظر نہ آنا

نمبر	لفظ	اردو
۴۴	شنبہ شانزدہ	ہفتہ اور سوہویں کو محسبینا
۴۵	پال	قال
۴۶	چیلک ڈک	بچے کو نظر سے بچانا
۴۷	گیٹکی	ماہ صفر کے آخر میں گھر کو بھاڑنا
۴۸	مازگ	کھجور کے پتوں سے قال لینا
۴۹	بر درست	جانور کی ہڈی کو دیکھ کر قال لینا
۵۰	نظر	نظر بد
۵۱	نظر بُر	اس کا علاج
۵۲	ہجور دگ	خوردہ قبر
۵۳	درنگ بُر	زچہ کو درد سے نجات دلانا
۵۴	پشامک بُر	زکام کے علاج کا عمل
۵۵	گوانکو	عقب سے جاتے کو آواز نہ دینا
۵۶	داب بند	عزق خواب کرنا
۵۷	تیر بند	تیر اثر نہ کرنے کا تعویذ
۵۸	تیخ بند	تلوار کے اثر نہ کرنے کا تعویذ
۵۹	بندگ	مرد کو جماع سے بند کرنا یا تعویذ
۶۰	دپ بند	زبان بندی کا تعویذ
۶۱	چم بند لونک	بینائی کو بند کرنا

نمبر	لفظ	اردو
۶۲	موم آہن	ایک موسم پتھر
۶۳	شامز	سبز رنگ کا پتھر
۶۴	آسان پری	جنات سے بچاؤ
۶۵	مریحی	سرخ رنگ کا پتھر
۶۶	دار لیلہ	ایک ٹوڑکا
۶۷	حاک دوستی	" "
۶۸	گھوٹی	" "
۶۹	ہنسار	حفظِ بلا
۷۰	دیم حونی	قربانی
۷۱	بی بی سستی	ایک خاص خیرات جو صرف عورت کیلئے ہے
۷۲	اولانک	کشیدہ کار غلاف
۷۳	رگ	محفوظ
۷۴	دشتانک	خوش آمدید
۷۵	چھبر	تفصیلی احوال
۷۶	احوال	احوال
۷۷	دوڑپائی	مختصر احوال
۷۸	پکو شریک	ہمایہ
۷۹	پلو شریکی	ہمایگی

نمبر	لفظ	اردو
۸۰	میسار	پناہ
۸۱	میاردار	پناہ دینے والا
۸۲	میارجہتی	پناہ میں آنا
۸۳	بے میار	گلو خدھی
۸۴	جہرگ	اجتماع
۸۵	دیوان	محفل
۸۶	لٹ بیر	بد لینا
۸۷	میل	شکر کشی
۸۸	ھکل	لٹکارنا
۸۹	میڑھ	مستانا
۹۰	مڑک	”
۹۱	مڑٹ	مڑ مقابل
۹۲	پنچ	پنچ
۹۳	سیاہ کنگ	سیاہ کاری مرتکب پانا
۹۴	سیاہ کار	بدکار / سیاہ کاری
۹۵	پاہوٹ	پناہ گزین
۹۶	چیدہ	نشان
۹۷	ہوک	شہید کے برعکس

نمبر	لفظ	اردو
۹۸	ڈاہ	اطلاع
۹۹	ڈاہ آر/ڈاہی	پیغام رساں
۱۰۰	ڈاہ چیدہ	نشانِ پیام
۱۰۱	پوڈی	چندہ
۱۰۲	شرمانہ	عزت کا ہر جانہ
۱۰۳	تلام	امداد باہمی
۱۰۴	ہستہ گی	مردہ
۱۰۵	ہستہ گر	مردہ رساں
۱۰۶	سرگرد	میراثیوں کو نذرانہ
۱۰۷	شیگان	میربانی
۱۰۸	ونڈی	مشترکہ گوشت خوری
۱۰۹	ڈنڈ	حصہ
۱۱۰	نشانگ	نشانہ
۱۱۱	کھوڑی	مشترکہ تفتیش
۱۱۲	نیاطی	رشتہ دار خاتون
۱۱۳	سیر سر	" "
۱۱۴	سپیت سر	بچے بالوں والی
۱۱۵	جیجا	برٹی بہن

نمبر	لفظ	اُردو
۱۱۶	سرگشت	سماجی نذرانہ
۱۱۷	پتھر	فرشِ ماتم
۱۱۸	شود	مردے کی غسل کی جگہ
۱۱۹	اول شام	پہلی رات
۱۲۰	سے شام	سوم
۱۲۱	سیک	جوگ
۱۲۲	زلف لایچ	بیودہ کا زلفیں اٹھالینا
۱۲۳	حاک شانی	ماتم کرتے وقت سر پر مٹی ڈالنا
۱۲۴	پشتی	چادر
۱۲۵	سیر	شادی
۱۲۶	ماروس	شادی بیاہ
۱۲۷	سانگ	سنگائی / منگنی
۱۲۸	سُفت	ختہ
۱۲۹	برگ	"
۱۳۰	جُڈ سائی	بچے کا سر منڈانا
۱۳۱	کول	مُنت مانا
۱۳۲	نہشت	"
۱۳۳	منگیر	مشترکہ شادی رچانے کا رسم

نمبر	لفظ	اُردو
۱۲۴	جَن	بارات
۱۲۵	جہتی بند	مہندی کی رسم
۱۲۶	دُڑ کی جہتی	چکے کی مہندی
۱۲۷	راسِکلی جہتی	ظاہر کی مہندی
۱۲۸	کورگان	دہا کے نہلانے کی رسم
۱۲۹	لَب	ولور
۱۳۰	سرگرپ	دلہن کو سجانے والی عورت
۱۳۱	دھیل	روپے پچھاؤ کرنا
۱۳۲	زرشان	” ”
۱۳۳	دھل چاپ	دھول باجے
۱۳۴	ہرگ	دلیمہ
۱۳۵	تخت	سیج
۱۳۶	دیم دیدار	منہ دکھائی
۱۳۷	شہک	چھٹی
۱۳۸	نام بندی	نام رکھنے کی رسم
۱۳۹	چٹے بر گد	سگائی کے لمبوس
۱۴۰	سالونک	دولہا
۱۴۱	بانور	دلہن

نمبر	لفظ	اردو
۱۵۲	جانی	دہن کی سہیلی
۱۵۳	ہالو	شادی کے گیت
۱۵۴	مال	شادی کا خرچ
۱۵۵	آڑھی	” ”
۱۵۶	مرک	موت
۱۵۷	سہہ کندن	نزع
۱۵۸	یاسین	سورہ یسین پڑھنا
۱۵۹	کپن	کفن
۱۶۰	بشودوک	مردے کا غسل دینا/غسل
۱۶۱	مَشود	مردے کی جائے غسل
۱۶۲	لحد	لحد
۱۶۳	نیام گور	تدفین کی ایک قسم
۱۶۴	سیمی روچ	سوگم
۱۶۵	پاتہہ	فاتحہ
۱۶۶	پتتر	ماتم کدہ
۱۶۷	پرس	تعزیت
۱۶۸	موتاک	ماتم کرنا
۱۶۹	مودگ	مرثیہ

نمبر	لفظ	اُردو
۱۴۰	بجّار	شادی کا چنڈہ
۱۴۱	لٹ دیر	بدل
۱۴۲	ہون	خون / قتل
۱۴۳	ہڈ پر دوشی	دوسرے قبیلے میں ضم ہونا
۱۴۴	سیار	طعن و تشنیع
۱۴۵	سیاہ کنگ	بدکار پانا
۱۴۶	راہ بندگ	راستہ روکنا
۱۴۷	ہونی	قاتل
۱۴۸	باہوٹ	پناہ گزین
۱۴۹	ہٹل دیگ	لکارنا
۱۵۰	مستاگ	مژدہ
۱۵۱	مہمانی	مہمانی / دعوت
۱۵۲	لوٹنگ	بلاوا
۱۵۳	پوڑی	قومی چنڈہ
۱۵۴	چھی	قومی تاولان ادا کرنا
۱۵۵	مساک	مسواک
۱۵۶	سیر موغ	سُرمہ
۱۵۷	کچل	کاجل

نمبر	لفظ	اردو
۱۸۸	سرخی	سرخی
۱۸۹	لیس	ایک خوشبو جو بالوں کے سنگا پر مشتمل ہے
۱۹۰	بوئی	خوشبو
۱۹۱	بہلولہ	ایک خوشبو
۱۹۲	لال تھاج	ایک خوشبو
۱۹۳	باٹن	اُبین
۱۹۴	بسک	مشک
۱۹۵	عطر	عطر
۱۹۶	دُر الیک	ایک خوشبو
۱۹۷	پھیک	" "
۱۹۸	زباد	" "
۱۹۹	عنبر	عنبر
۲۰۰	زعفران	زعفران
۲۰۱	پازیب	پازیب
۲۰۲	گن	کان کا زیور
۲۰۳	لشی	بالی
۲۰۴	حقوق	طوق
۲۰۵	باھنک	چوڑیاں

نمبر	لفظ	اردو
۲۰۶	سینجی	چوڑیاں
۲۰۷	دستین	کلائی کے منکے
۲۰۸	تکلی	” ” ”
۲۰۹	منگلی	کلائی کے زیور
۲۱۰	بول	نمقہ
۲۱۱	پھونزی	ناک کا زیور
۲۱۲	پھلی	بول
۲۱۳	پٹی	ریشمی پٹی
۲۱۴	جمال	بندے
۲۱۵	در	کان کے زیور
۲۱۶	والی	بالیاں
۲۱۷	قید	سر پہ پہننے کا زیور
۲۱۸	مندری	انگوٹھی
۲۱۹	تائیت	تعوید
۲۲۰	گوگ	گلے کے زیور
۲۲۱	پھلی	نہلی
۲۲۲	جوک	گلے کا ہار نما زیور
۲۲۳	چوٹی	چوٹی

اردو	لفظ	نمبر
پرانڈہ	چوٹی بند	۲۳۴
مانگ نکالنے کا آلہ زیور	سیم کش	۲۳۵
گلوبند	کھانبد	۲۳۶
گلہ بند	بندوک	۲۳۷
بغیر رنگ کے انگوٹھا	کبرچی	۲۳۸
انگوٹھی	چھد	۲۳۹
"	دیڑہ	۲۴۰
بغیر رنگ کی انگوٹھی	بند	۲۴۱
"	کنڈ گو	۲۴۲
تاج نما زیور	چھتر	۲۴۳
جھومر	دری	۲۴۴
تکڑے	رٹھا	۲۴۵
خوشبودان	زیادوان	۲۴۶
ایک زیور	چنگو	۲۴۷
ناک کا لونگ	لونگ	۲۴۸
کرپ	پادینک	۲۴۹
کانٹے	لکھ	۲۵۰
ہار	کٹی	۲۵۱

نمبر	لفظ	اردو
۲۵۲	ہار	ہار
۲۵۳	لڑھ	ہار
۲۵۴	کنڈی	ہار
۲۵۵	گرا نریگ	ہول
۲۵۶	مٹھرو	ہار کی قسم
۲۵۷	سربند	سربند
۲۵۸	دست پاک	رومال
۲۵۹	رومال	رومال
۲۶۰	لنگی	ریشمی دستار
۲۶۱	کوٹ	کوٹ
۲۶۲	صدری	واسکٹ
۲۶۳	پھاغ	پگڑی
۲۶۴	پھشتی	چادر
۲۶۵	سہر / تھنگو	سونا
۲۶۶	چاندی / زر	چاندی
۲۶۷	گلٹ	جھت
۲۶۸	جرمنی / جھت	جھت
۲۶۹	ترا مو	تانبا / ایلومینیم

نمبر	لفظ	اردو
۲۷۰	سیہو/سرپ	سیسہ
۲۷۱	رک/لوپلاد	فولاد
۲۷۲	لوہ/آرسن	لوہا
۲۷۳	مہیٹ	چکنی مٹی
۲۷۴	ٹیل	تیل
۲۷۵	کھار	کھال/ایک سوڈا
۲۷۶	واد	نمک
۲۷۷	روگن	گھی
۲۷۸	چہرپی	جربہ
۲۷۹	نان/ننگن	روٹی
۲۸۰	گندیم	گیہوں
۲۸۱	برنج	چاول
۲۸۲	جو	جو
۲۸۳	زرت	جوار
۲۸۴	مکئی	مکئی
۲۸۵	باجری	باجرہ
۲۸۶	ارزن	ایک غلہ/چینا
۲۸۷	وان/گلہ	غلہ

نمبر	لفظ	اردو
۲۸۸	مرجان / سہر (سیاہ)	مرج
۲۸۹	انب چور	آمچور
۲۹۰	بزار / مصالحہ	مصالحہ
۲۹۱	گینچ	دھنیا
۲۹۲	آپ	پانی
۲۹۳	آس	آگ
۲۹۴	گوات	ہوا
۲۹۵	حاک	مٹی
۲۹۶	گوڑی	ہار
۲۹۷	پھلوہ	ناک کا زیور
۲۹۸	پٹک	ناک کا زیور
۲۹۹	باصینک	کڑیاں
۳۰۰	ٹک	نگ
۳۰۱	گپ	چمپا
۳۰۲	لانٹی	نتھ نما زیور
۳۰۳	بچو	بچو
۳۰۴	کٹاؤگ	ایک زیور
۳۰۵	دشاں پاچ	دانت کریدنے کا آلہ

نمبر	لفظ	اردو
۳۰۶	چُنَب	گلے کا زیور
۳۰۷	شمس	پیشانی پر سجائے کا زیور
۳۰۸	لرزک	ایک زیور
۳۰۹	تاکو	پتیوں والا زیور
۳۱۰	کشتی	ایک زیور
۳۱۱	سنگہ	کڑے (ہاتھوں کے)
۳۱۲	چمکی	ایک زیور
۳۱۳	برگڑی	ایک زیور
۳۱۴	بچی	بقچہ
۳۱۵	جامدان	زیورات کی مخصوص جگہ (سنگار کس)
۳۱۶	پشک	کرتہ
۳۱۷	شلوار	شلوار
۳۱۸	سرگ	دوپٹہ
۳۱۹	جامگ	قمیض
۳۲۰	چادر	چادر
۳۲۱	پازوار	جوتے / کفش
۳۲۲	چوٹ	چھل
۳۲۳	کوش	جوتے

نمبر	لفظ	اردو
۳۲۴	موزہ	جرابیں
۳۲۵	چوٹیل	چوٹی
۳۲۶	آنچک	ازار بند
۳۲۷	گڈنی	واسکٹ نما کوٹ
۳۲۸	ڈگلہ	" "
۳۲۹	ٹوپ	ٹوپی
۳۳۰	دستار	پگڑی
۳۳۱	چکن دوش	کشیدہ کئے ہوئے جوتے
۳۳۲	چنتہ	کپڑے رکھنے کا قاعدہ
۳۳۳	پیلک	" "
۳۳۴	لوختہ	" "
۳۳۵	نسلوار بند	ازار بند
۳۳۶	پلو	آپل
۳۳۷	گدھ	کپڑا
۳۳۸	جیخ	کشیدہ کردہ گریبان
۳۳۹	گریوان	گریبان
۳۴۰	چھڈو	کشیدہ کردہ جیب
۳۴۱	جیو	جیب

اردو	لفظ	نمبر
آستین	آستین	۲۴۲
دامن	دامن	۲۴۳
برچک	برچک	۲۴۴
بغل کی پٹی (جو تگونی ہوتی ہے)	کچری	۲۴۵
نیفہ	نیفک	۲۴۶
پانچے	پادگ	۲۴۷
جھولی	گٹ	۲۴۸
پیرہن	پیراھن	۲۴۹
گشیدہ کی قسمیں	کشت	۲۵۰
"	لوپو	۲۵۱
"	چوڑ	۲۵۲
"	چوٹل	۲۵۳
"	سچکون	۲۵۴
"	کانٹلو	۲۵۵
"	کشکو	۲۵۶
"	پیت ٹک	۲۵۷
"	چیلکو	۲۵۸
"	کالو	۲۵۹

اردو	لفظ	نمبر
کشیدہ کی قسمیں	مائی پشت	۳۶۰
"	ہانگرو	۳۶۱
"	گنری	۳۶۲
"	توٹی	۳۶۳
"	کچی گل	۳۶۴
"	نال بھالار	۳۶۵
"	جیگ	۳۶۶
"	گل ترانگ	۳۶۷
"	ہتلیگ	۳۶۸
"	کلپیر	۳۶۹
"	روک	۳۷۰
"	مات چک	۳۷۱
"	پازیب	۳۷۲
"	بک گھڑی	۳۷۳
"	چارد ہی گل	۳۷۴
"	پڑی وار	۳۷۵
"	گل و بھالار	۳۷۶
"	زریشان ٹیک	۳۷۷

نمبر	لفظ	اردو
۳۷۸	پنخ کڈک	کشیدہ کی قسمیں
۳۷۹	کرمز	"
۳۸۰	گریبو	"
۳۸۱	تناک و زری	"
۳۸۲	ہیٹ زری	"
۳۸۳	گل مول	"
۳۸۴	گالی مور	"
۳۸۵	چار تناک	"
۳۸۶	گل ایر کش	"
۳۸۷	کنڈی گل	"
۳۸۸	ڈگار و وج	"
۳۸۹	چورا	"
۳۹۰	شیشگ	"
۳۹۱	موسم	"
۳۹۲	مرگی پانچ	"
۳۹۳	دوسوتی	"
۳۹۴	سبہ کٹک	"
۳۹۵	پنخ کٹک	"

نمبر	لفظ	اردو
۳۹۶	جھالار	کشیدہ کی قسم
۳۹۷	نشیئر	نظم
۳۹۸	صوت	گیت
۳۹۹	زہریگ	حزنیہ
۴۰۰	لیکو	
۴۰۱	ڈیہی	لوک گیت
۴۰۲	ہالو	شادی بیاہ کے گیت
۴۰۳	لاڑوگ	" "
۴۰۴	صوتی	گلوکار
۴۰۵	پہلوان	گائیک
۴۰۶	وش گش	خوش گلو
۴۰۷	گٹ	آواز
۴۰۸	رباب	رباب
۴۰۹	سرفندہ	سرندہ
۴۱۰	سرور	سارنگی
۴۱۱	دمبورہ	تانبورہ
۴۱۲	ڈھول	ڈھول
۴۱۳	ڈکھڑ	ڈھولک کے ساتھ دوسرے ساز

نمبر	لفظ	اردو
۴۱۴	تار	تار
۴۱۵	گوک	گوک
۴۱۶	گرو	گرو
۴۱۷	نڑ	نڑ
۴۱۸	سر	الکانے
۴۱۹	دستانگ	نڑ سر پر گائے جانیوالے نظم
۴۲۰	سزنا	شہنائی
۴۲۱	پونزک	شہنائی کی ایک قسم
۴۲۲	چاپ	تالی
۴۲۳	دو چاپی	دو تالیوں کی تھاپ
۴۲۴	سٹے چاپی	تین تال
۴۲۵	چار چاپی	چار تال کا رقص
۴۲۶	جھمر	رقص کی ایک قسم
۴۲۷	تارپی	" "
۴۲۸	دریس	" "
۴۲۹	ساز	ساز
۴۳۰	سر	سر
۴۳۱	ردم	تال

نمبر	لفظ	اردو
۴۳۲	دونلی	الغوزہ
۴۳۳	یکتارہ	ایکتارہ
۴۳۴	دلہ	گھڑا
۴۳۵	چنگ	جنگ
۴۳۶	نگن	روٹی
۴۳۷	برنج	چاول
۴۳۸	بھٹ	بھات
۴۳۹	نارشت	سالن
۴۵۰	آپشک	شوربا
۴۵۱	وادآپ	شوربے کی ایک قسم
۴۵۲	برجک	بھنا
۴۵۳	سہرنگ	"
۴۵۴	سجی	کباب
۴۵۵	ڈوڈھی	جوار کی روٹی
۴۵۶	چھٹی	چپاتی
۴۵۷	بریزنی	بریزنی پر پکی روٹی
۴۵۸	تینی	کاغذی روٹی
۴۵۹	شتی	ریت میں پکی روٹی

نمبر	لفظ	اردو
۴۶۰	پھرائی	راکھتے پکی روٹی
۴۶۱	کروڑو	پتھر کی مٹ ، ”
۴۶۲	پتیر	عام روٹی
۴۶۳	خمیر	خمیری روٹی
۴۶۴	بسری	گڑ کے ساتھ پکی روٹی
۴۶۵	منجھر	چوری
۴۶۶	شرود	”
۴۶۷	سبزک	پکے ہوئے خوشے
۴۶۸	دانکو	دانے / کیلیں
۴۶۹	سانع	دانے
۴۷۰	ستو	ستو
۴۷۱	تریت	شوربا ملی روٹی
۴۷۲	کچری	گوئن کا سالن
۴۷۳	آمری	اٹلی کا شوربا
۴۷۴	امب نارشت	آم کا شوربا
۴۷۵	بھٹ و ماش	کھجوری
۴۷۶	گجگ	—
۴۷۷	چمڑی	خرمائی کا شوربا

بئر	لفظ	اردو
۴۷۸	چترک	بھنی ہوئی چربی
۴۷۹	خدریت	سوکھا گوشت
۴۸۰	غورما	قورما
۴۸۱	پشت	جو کے دانے بھنے ہوئے
۴۸۲	ڈلگ	دلیہ
۴۸۳	سرسوج	بھلے خوشے
۴۸۴	پھلہ	مکئی کے دانے
۴۸۵	حصیلو	جواری کے نمکین دانے
۴۸۶	کول	ابلے ہوئے دانے
۴۸۷	ہمیرہ	گیہوں اور لسی کا مالیدہ
۴۸۸	گرماتہ	ایک قسم کا معجون
۴۸۹	دوشک	پھلوں کا مالیدہ
۴۹۰	زرشود	نمکین سوکھی مچھلی
۴۹۱	پالو	تربوز کا پکا ہوا نمکین بیج
۴۹۲	کوسرک	دال سوئیاں
۴۹۳	آچار	ایک خاص قسم کا کھانا
۴۹۴	موچکی	"
۴۹۵	کول	ہلکیہ

نمبر	لفظ	اردو
۴۹۶	سی سرک	پیرانٹ
۴۹۷	رچکا	بہت گھی کی روٹی
۴۹۸	شیلپنچ	دودھ کی مصنوعات
۴۹۹	خرود	" "
۵۰۰	نر خرود	" "
۵۰۱	کاک	کاک
۵۰۲	کوکی	کاک کی ایک قسم
۵۰۳	روٹ	موٹی روٹی
۵۰۴	درگڑ	موٹی روٹی
۵۰۵	تندوری	تنور کی روٹی
۵۰۶	تھمر	مونگ کا فالیدہ
۵۰۷	مالیچہ	سوٹیاں
۵۰۸	پلا	پلاؤ
۵۰۹	بھور کی	چاول کی روٹی
۵۱۰	کڑ چوٹی	گرھائی کباب
۵۱۱	ٹکی	میٹھی ٹکیاں
۵۱۲	سیخی	سیخ نان
۵۱۳	لڑو	رودے کا کباب

نمبر	لفظ	اردو
۵۱۴	پھنو	—
۵۱۵	چورک	روٹی کا بڑا حصہ
۵۱۶	گوٹنگ	روٹی کا ٹکڑا
۵۱۷	زنب	لقمہ
۵۱۸	گلذب	گھونٹ
۵۱۹	مٹ	گھڑا
۵۲۰	منجھل	دیکھی
۵۲۱	چا جوش	کیتلی
۵۲۲	پیالہ	پیالہ
۵۲۳	طشت	رکابی
۵۲۴	پیران	برتن
۵۲۵	تنگڑو	چٹائی
۵۲۶	تھڑا	چٹائی
۵۲۷	تافخ	پتھر کا توا
۵۲۸	جنتر	چکی
۵۲۹	بشینک	بڑا دسترخوان
۵۳۰	شیکن	" "
۵۳۱	پر زونک	دسترخوان

نمبر	لفظ	اردو
۵۲۲	کونٹ	دری
۵۲۳	ٹپٹر	نمدا
۵۲۴	تکی	دری کی ایک
۵۲۵	بڑزی	سامان رکھنے کا قالینی حصیلہ
۵۲۶	غالی	قالین
۵۲۷	چیرگیٹر	بچھونا
۵۲۸	چراگ	چراغ
۵۲۹	جوگن	کونڈی
۵۳۰	ڈول	ڈول
۵۳۱	دان چوپ	کونڈا
۵۳۲	دریگ	عام دری
۵۳۳	لگن	لگن
۵۳۴	ڈنگ	بوتل
۵۳۵	کدح	کٹورا
۵۳۶	مشک	مشکیزہ
۵۳۷	کھلی	چھوٹا مشکیزہ
۵۳۸	کھٹ	چارپائی
۵۳۹	لحیف	رضائی

نمبر	لفظ	اردو
۵۵۰	آپار	بالٹ
۵۵۱	آپ دار	گلاس
۵۵۲	کتنگ دان	پایڈان
۵۵۳	دیگدان	"
۵۵۴	ویز	میٹ کا دیگچہ
۵۵۵	دیگ	بڑا دیگ
۵۵۶	آوشک	گرہ یوی
۵۵۷	چھیت	کرٹھیا
۵۵۸	ڈوئی	چمچہ
۵۵۹	نپاد	لبتر
۵۶۰	یڈی	چھوٹی چٹائی
۵۶۱	تدو	" "
۵۶۲	بری	گڈی
۵۶۳	سبزی	زیگین فرش
۵۶۴	چتر	بچھونا
۵۶۵	سرہج	سرہانہ
۵۶۶	گندل	گڈی
۵۶۷	گدان	بالوں کا بنا ہوا غیمہ

نمبر	لفظ	اردو
۵۶۸	کھٹ	کٹیا
۵۶۹	کاپر	سابان
۵۷۰	کوٹھو	مکان
۵۷۱	بان	مکان / کمرہ
۵۷۲	ماڑی	دو منزلہ عمارت
۵۷۳	تنبو	خیمہ
۵۷۴	تھالی	تھالی
۵۷۵	ڈلو	بڑا کٹورہ
۵۷۶	چھار بنک	پائیدان
۵۷۷	چاروپ	جھاڑو
۵۷۸	گد شود	کپڑے دھونے کا ڈنڈا
۵۷۹	چمڑ	کپڑا دھونے کا تختہ
۵۸۰	بھالو / تختو	" " "
۵۸۱	گنگ	پتھر کے پائیدان
۵۸۲	گیش	چھلنی
۵۸۳	دلو	مٹکا
۵۸۴	کونڈہ	سکی
۵۸۵	گنگھی	صراحی

نمبر	لفظ	اردو
۵۸۶	سورنٹری	تنوری سیخ
۵۸۷	ڈلوانک	صالحہ پینے کا پتھر اسل بٹا
۵۸۸	وانک	" " " "
۵۸۹	وانک	" " " "
۵۹۰	مشک	" " " "
۵۹۱	نال دان	اوزار رکھنے کا خفیہ
۵۹۲	استرغدان	شیونک بکس
۵۹۳	بشکری	چھوٹا سا بقیہ
۵۹۴	ناسدان	نوار کی ڈبیہ
۵۹۵	سیرموعدان	سرمہ دانی
۵۹۶	دابی	ڈبیہ
۵۹۷	تب	بخار
۵۹۸	گھگ	کھانسی
۵۹۹	پشانک	زکام
۶۰۰	ڈاک	طاعون
۶۰۱	سپہ تپ	معیادی بخار
۶۰۲	کولنج	کولنج
۶۰۳	جہان درو	جسم موٹن

اردو	لفظ	نمبر
شبنہ بخار	شپ تپ	۶۰۴
سہ روزہ بخار	سے تا کی	۶۰۵
باری کا بخار	شتم تپ	۶۰۶
بلیریا	تپ رزگ	۶۰۷
نمونہ	گور پیناؤ	۶۰۸
کینسر	ریل	۶۰۹
پچیس	سنگ و پیچ	۶۱۰
برقان	زرد دوی	۶۱۱
تنی بڑھ جانا	دھوئی	۶۱۲
خسہ	سہرک	۶۱۳
چھچک	گر نپک	۶۱۴
کالی کھانسی	ٹھٹھی	۶۱۵
نمونیا دھکی ۲۲	سپارک	۶۱۶
وہابہ	دین	۶۱۷
ایک متعدد بیماری	تریزک	۶۱۸
دھا	درمان	۶۱۹
سرسام	سرلہ	۶۲۰
جڑی بوٹیوں کی دوا	تھلک	۶۲۱

نمبر	لفظ	اردو
۶۳۲	پوست	کھال پہنا
۶۳۳	دُ آگ	داغ کے ذریعے علاج
۶۳۴	نرنگی	چھوٹے داغ
۶۳۵	چجر	بھار دینا
۶۳۶	چالک	ٹوٹی پٹیوں کو جوڑنے کا پلستر
۶۳۷	ساٹ	" " " "
۶۳۸	گل سود	" " " "
۶۳۹	گوبگ	ایک طریق علاج
۶۴۰	تیر ریچ	" " "
۶۴۱	نیمون	یہ ایک وہمی بیماری
۶۴۲	سوچکی	ایک خوشبو
۶۴۳	پھلی	ایک دوا
۶۴۴	ڈوڑھ	پوست
۶۴۵	ازگنہ	جڑی بوٹی
۶۴۶	پہن پھلی	" "
۶۴۷	مایٹھو	" "
۶۴۸	کلپورہ	" "
۶۴۹	چار مانگ	گاد زبان

اردو	لفظ	نمبر
آنت اترنا	نانگ	۶۴۹
سر درد	سر درد	۶۵۰
زکام	سر ریخ	۶۵۱
در دیم سر	نیم سر	۶۵۲
در چشم	لوتی	۶۵۳
منہ کا پٹھا ہونا / فالج	باد لگام	۶۵۴
نزلہ	نظر لو	۶۵۵
دھند	مشر	۶۵۶
آنکھوں کا ایک مرض	انب	۶۵۷
آنکھ میں پھل	پھل	۶۵۸
پڑبال	چھپر	۶۵۹
اندھا	کور	۶۶۰
معذور پاؤں سے	سنڈ	۶۶۱
لنگڑا	لنگ	۶۶۲
چھپا کی نظر	پھڑ	۶۶۳
داد	گر	۶۶۴
فالج	ادرنگ	۶۶۵
ایک پھوڑا	لی	۶۶۶

نمبر	لفظ	اردو
۶۶۷	شیمک	ایک پھوڑا
۶۶۸	سوکھ	بواسیر کے موکے
۶۶۹	بواسیر	بواسیر
۶۷۰	ربخ	تشدیق
۶۷۱	سکون	رگ اترنا / عرق النساء
۶۷۲	کوه	مسانہ کی پتھری
۶۷۳	رپی / بے نام	ایک مہلک پھوڑا
۶۷۴	نمر	چنبیل
۶۷۵	بھٹی	انگلی کا پھوڑا
۶۷۶	خرچہ	ایک سخت پھوڑا
۶۷۷	ناسور	ناسور
۶۷۸	گوڑ سوچ	بد مضمی / سینے کا جلنا
۶۷۹	جلندر	جلندر
۶۸۰	مح	کھجور کا درخت
۶۸۱	نا	کھجور
۶۸۲	کلونٹ	کیا پکا کھجور
۶۸۳	گش	کھجور کا پیوند
۶۸۴	پینگ	کھجور کی خراب فصل

نمبر	لفظ	اردو
۶۸۵	حکیم	گش کا گچھا
۶۸۶	کوش	کھجور کے تنے کا گودا
۶۸۷	ڈولکو	کھجور کے درخت کا بلند حصہ
۶۸۸	اپیش	کھجور کے پتے
۶۸۹	کرز	کھجور کی شیع
۶۹۰	کلیوگ	کرز کا نشان
۶۹۱	لمپش	خالی خشک خوشے
۶۹۲	کازک	لمپش کا تنا
۶۹۳	ہوش	گچھے
۶۹۴	ہولب	چھوٹے ٹھٹھے
۶۹۵	گر رک	کھجور کے ابتدائی پتے
۶۹۶	سٹر	ناتابل پیوند
۶۹۷	مح گش	پیوند کرنے کا موسم
۶۹۸	پیک	کچا پھل
۶۹۹	رنگ	کھجور پر رنگ آنا
۷۰۰	گوانی	رنگ کے موسم کا اعلان
۷۰۱	پوگس	ادر پکے پھل
۷۰۲	ریکی	کھجور کی ایک قسم

نمبر	لفظ	اردو
۷۰۳	سوراپگ	کھجور کی ایک قسم
۷۰۴	پیش تا	کھجور کی اگینے فصل
۷۰۵	وردو	خود رو
۷۰۶	ایبرحت	آمین کا خاتمہ
۷۰۷	چٹ بر	کھجور اتارنا
۷۰۸	روپ	کھجور چلنے کا عمل
۷۰۹	پارنجی	ایک میزبانی کی رسم
۷۱۰	کوت	کھجور کے ڈھیر
۷۱۱	شگنر	کھجور کے گود اسم بنانا
۷۱۲	چینکی	پارنجی کا نذرانہ
۷۱۳	شکرمی	کھجور کی قسم
۷۱۴	گونیلی	"
۷۱۵	گوک نا	"
۷۱۶	آپ دندان	"
۷۱۷	سہر آپ دندان	"
۷۱۸	کلیرو	"
۷۱۹	حسینی	"
۷۲۰	وش کلونٹ	"

نمبر	لفظ	اردو
۷۲۱	پس	کھجور کی قسم
۷۲۲	ردگمی	"
۷۲۳	گوزن باد	"
۷۲۴	دشتاری	"
۷۲۵	موزلقی	"
۷۲۶	ربّی	"
۷۲۷	رینگنو	"
۷۲۸	سبز	"
۷۲۹	کتر با	"
۷۳۰	حشک	"
۷۳۱	پیو	"
۷۳۲	بیگم جنگی	"
۷۳۳	چپ شک	"
۷۳۴	حلینی	"
۷۳۵	پش پاگ	"
۷۳۶	چانگال	کھجور کی مصنوعات
۷۳۷	مدر	حلوہ
۷۳۸	بھنڈی	کھجور کی مصنوعات

نمبر	لفظ	اردو
۷۳۹	کیو	بھور کی مصنوعات
۷۴۰	ھفی	"
۷۴۱	لر	"
۷۴۲	پشہ بند	"
۷۴۳	انتیج	"
۷۴۴	لگتی	"
۷۴۵	دز پنڈ	"
۷۴۶	کتی	"
۷۴۷	سند لپٹ	"
۷۴۸	مویج	"
۷۴۹	ہینرک	"
۷۵۰	پات	پیش کی مصنوعات
۷۵۱	گور پات	"
۷۵۲	پاچک	"
۷۵۳	گر کو	"
۷۵۴	سند	"
۷۵۵	کنڈہ	"
۷۵۶	کیات	"

نمبر	لفظ	اردو
۷۵۷	کٹور	کھجور کے پتوں کی مصنوعات
۷۵۸	مسلمہ	"
۷۵۹	سواس	کھجور کے پتوں کی چپلی
۷۶۰	ترکل	کھجور کے پتوں سے بنی ہوئی چیزیں
۷۶۱	بنہ بانی	"
۷۶۲	تور	"
۷۶۳	اوپنڈ	"
۷۶۴	سپت	"
۷۶۵	پور	"
۷۶۶	سچ	"
۷۶۷	بیچ	"
۷۶۸	چمک	"
۷۶۹	روت	"
۷۷۰	سچکان	"
۷۷۱	رہدگ	"
۷۷۲	سورگ	"
۷۷۳	جواں	اُون کی مصنوعات
۷۷۴	تنگی	"

نمبر	لفظ	اردو
۷۷۵	خرجین	خرجین
۷۷۶	کونٹ	بالوں کی درمی
۷۷۷	نشتی	"
۷۷۸	ہمیان	کمر بند
۷۷۹	نالدان	اسباب ڈالنے کا تھیلہ
۷۸۰	زور	پوستین
۷۸۱	تورگ	تھیلا
۷۸۲	گوالگ	بورا
۷۸۳	گوچان	تھیلا
۷۸۴	ڈپٹی	شال
۷۸۵	پیل	ایک خاص قسم کا دوپٹہ
۷۸۶	مہنا	ریشمی وردپٹہ
۷۸۷	چکن درچ	کشیدہ کردہ جوتے
۷۸۸	منابس	بلوچی چادر
۷۸۹	چوٹ	چل
۷۹۰	کپ	میان
۷۹۱	امیان	آٹا رکھنے کا تھیلہ
۷۹۲	بدگان	"

نمبر	لفظ	اردو
۷۹۲	گر دُم	چمڑے کا پنڈر
۷۹۳	انزک	لہجہ کا مشکیزہ
۷۹۵	زک	گہی کا مشکیزہ
۷۹۶	مشک	پانی کا مشکیزہ
۷۹۷	کھلی	چھوٹا مشکیزہ
۷۹۸	دبہ	تیل دان
۷۹۹	تیر کمان	کمان
۸۰۰	توپک	سندوق
۸۰۱	کارچ	چھڑا
۸۰۲	کاٹار	کٹار
۸۰۳	جمبیا	دودھاری
۸۰۴	وتاپچ	پستول
۸۰۵	تیر	تیر
۸۰۶	جابہ	ترکش
۸۰۷	کمر بند	کمر بند
۸۰۸	زرہ	زرہ بختہ
۸۰۹	اسپر	ڈھال
۸۱۰	نیزگ	نیزہ

نمبر	لفظ	اُردو
۸۱۱	گٹ	ایک ہتھیار
۸۱۲	شم	"
۸۱۳	رئیل	رائفل
۸۱۴	ڈہاڈری	دلی بندوق
۸۱۵	دونالی	دونالی
۸۱۶	رغدار	ایک قسم کی بندوق
۸۱۷	لہری	"
۸۱۸	س	"
۸۱۹	میرخانی	"
۸۲۰	پلیتہ دار	"
۸۲۱	نری	بندوق کانال
۸۲۲	گنداخ	بندوق کی لکڑی
۸۲۳	گھوڑا	بندوق کا گھوڑا
۸۲۴	نظر گر	بندوق کا نشان
۸۲۵	ٹوپی	ٹوپی
۸۲۶	سکو	بندوق کی پارود دان
۸۲۷	مرد پناہ	بندوق کا ایک آلہ
۸۲۸	ہتھی	بندوق کے چھلے

اردو	لفظ	نمبر
تیر رکھنے کی جگہ	تیر دان	۸۲۹
بارود	درمان	۸۳۰
ناپ	کیل	۸۳۱
تیر بنانے کا قالب	غالب	۸۳۲
بارود کو بندوق کے اندر بند کرنا کپڑا	تہی	۸۳۳
کارک	بجی	۸۳۴
گز	گز	۸۳۵
گولیاں	گونڈل	۸۳۶
تلوار	زہم	۸۳۷
تلوار کا دستہ	مشت	۸۳۸
نیلام	میان	۸۳۹
تلوار کی نوک	نیک	۸۴۰
تلوار کی پشت	پاکا پی	۸۴۱
تلوار کی دھار	رہ	۸۴۲
لاٹھی	لٹھ	۸۴۳
لوہا چڑھی لاٹھی	لورٹھ	۸۴۴
کھپڑا	تبر	۸۴۵
کھپڑا	تبرزین	۸۴۶

نمبر	لفظ	اُردو
۸۴۷	سنجر	خنجر
۸۴۸	چمک	چھٹاق
۸۴۹	آنٹ	آنٹ
۸۵۰	گھڑ دم	ہنٹ کی ایک قسم
۸۵۱	چڑی	چھڑی
۸۵۲	گول	غلیل
۸۵۳	اسپ	گھوڑا
۸۵۴	بور	گھوڑے کی قسم
۸۵۵	نیل	"
۸۵۶	سمند	"
۸۵۷	مشکی	"
۸۵۸	نہین	نہین
۸۵۹	تناب	رکاب کی رسی
۸۶۰	ہرجین	خرجین
۸۶۱	زبان	گھوڑا
۸۶۲	ماویان	گھوڑی
۸۶۳	تمازی	عربی
۸۶۴	بیرنی	بلوچی گھوڑا

اردو	لفظ	نمبر
خنتی	کمیت	۸۶۵
بھپھرہ	بہان	۸۶۶
رکیب	رکیب	۸۶۷
دوال	دوال	۸۶۸
دُمی	دُمی	۸۶۹
گھوڑے کے تنگ	تنگکش	۸۷۰
اوپر کا تنگ	بالا تنگ	۸۷۱
لگام	دست واگ	۸۷۲
"	سرواگ	۸۷۳
کڑیاں	زبانو	۸۷۴
گھوڑے کے پاؤں کے جلی	جیل	۸۷۵
گھوڑے کو قید کرنے کا رسہ	کیبہ	۸۷۶
گھوڑے کا منہ	گل میھ	۸۷۷
تویرا	تھیرغ	۸۷۸
گھوڑے کی رسی	ریزبند	۸۷۹
گھوڑے کو چارہ ڈالنے کی جگہ	آخرو	۸۸۰
گھوڑے کی خوراک	کدیم	۸۸۱
گھوڑے کو کھلانے کا آلہ	خرخرہ	۸۸۲

شمار	لفظ	اردو
۸۸۳	سجری ختر	پھولدار جھول
۸۸۴	جمل	گھوڑے کا جھول
۸۸۵	نال	گھوڑے کے نال
۸۸۶	سینہ بند	سینہ بند
۸۸۷	چابک	چابک
۸۸۸	کسیڑی	گھوڑے کو ابڑھ لگانا
۸۸۹	دوگانہ	دولتی
۸۹۰	بورتاشی	گھوڑے دوڑ
۸۹۱	بورغشی	گھوڑے کو بخشنا
۸۹۲	بور بنام	مریل / ٹوٹا
۸۹۳	جبلو	گھوڑے کے سہر کا بچلنا
۸۹۴	بخشی	اعلیٰ اقسام کا گھوڑا
۸۹۵	مہری	دوڑنے والا اونٹ
۸۹۶	بھاگرو	اونٹ کا پالان
۸۹۷	کجاوگ	سماری
۸۹۸	جماڑ	اونٹ کا تیز چلنا
۸۹۹	گورغ	سفید یا سرخ پہاڑی

نمبر	لفظ	اردو
۹۰۰	شیرو	پکی مٹی کی پہاڑی
۹۰۱	تپہر	پہاڑوں کا سلسلہ
۹۰۲	ہشتی	بلند چوٹی
۹۰۳	درنگ	دھلوان
۹۰۴	کرود	پہاڑ کا چھبہ نما حصہ
۹۰۵	کنڈگ	کم مرتفع چٹھائی
۹۰۶	تلمنب	پہاڑ کی محفوظ آڑ
۹۰۷	تلانگ	چٹان
۹۰۸	تلار	"
۹۰۹	تلت	دشوار گزار پہاڑی راستہ
۹۱۰	رہ نخ	"
۹۱۱	گر	غیر مرتفع راستہ
۹۱۲	تنک	درہ
۹۱۳	تس	پہاڑوں کے درمیان زمین
۹۱۴	سُنٹ	پہاڑ کا موڑ
۹۱۵	گٹ	بلند راستہ
۹۱۶	تنگر	چٹان کی قسم
۹۱۷	بھونہرو	پانی کی تقسیم گاہ

نمبر	لفظ	اردو
۹۱۸	رود	آستہائی سخت چٹان
۹۱۹	کشک	پگڈنڈی
۹۲۰	مانتر	موڑ
۹۲۱	زنگ را	پہاڑی راستہ
۹۲۲	گبرنید	تاریخی گبرنید
۹۲۳	کورنگار	پہاڑی پانی کی نکاسی کا راستہ
۹۲۴	تنگار	نالہ
۹۲۵	چیر	پہاڑی نالہ
۹۲۶	شانک	گر سے چھوٹا نالہ
۹۲۷	پاینج	پانی کا راستہ
۹۲۸	شیلہ	بارانی پانی کی نکاسی
۹۲۹	رگام	موسم برسات
۹۳۰	بشام	سادن کا موسم
۹۳۱	سنج	شفق
۹۳۲	نود	گھٹا
۹۳۳	کوکھر	بادل
۹۳۴	گیتکو	پلے بادل
۹۳۵	گھار	کالی گھٹائیں

نمبر	لفظ	اردو
۹۳۶	پھٹ	چھدرے بادل
۹۳۷	ٹینک	ٹپکے بادل
۹۳۸	استین	سفید بادل
۹۳۹	جرٹ	بادل
۹۴۰	جینہر	موسلا دھار بارش
۹۴۱	پٹر	بوندا باندی
۹۴۲	آف بند	برف باری کا موسم
۹۴۳	جڑ سا	بادلوں کا سیلہ
۹۴۴	ڈنگا	دور سے نظر آئینوالی برسات
۹۴۵	لانٹ	چمک
۹۴۶	روہو	سخت سردی
۹۴۷	شمال	جلتی بجھتی روشنی
۹۴۸	میرزا نک	جلتی بجھتی لو
۹۴۹	لنگ	نخیف چمک
۹۵۰	جٹشک	ستاروں کی چمک
۹۵۱	چمیک	بجلی کی چمک
۹۵۲	شہم	بجلی کی چمک
۹۵۳	گروٹسک	تیز روشنی

نمبر	لفظ	اردو
۹۵۴	ڈک	سردی کی لہر
۹۵۵	تنہا رگوات	بگولا
۹۵۶	پتک	نیم سحر
۹۵۷	چنگ	موسم سرما
۹۵۸	بند	پانی کا بند
۹۵۹	نوکاف	سیلاب کی پہلی دھار
۹۶۰	سیراف	آبپاشی
۹۶۱	چکنا	چھوٹا پھاڑی چشمہ
۹۶۲	کانی	چشمہ
۹۶۳	گوڑم	پانی کا گہرا گڑھا
۹۶۴	کنب	” ”
۹۶۵	لیپ شانک	ندی کے نشانات
۹۶۶	تا آف	پانی کی کمی
۹۶۷	ہوشام	سخت پیاس
۹۶۸	کلچات	منہدم کنواں
۹۶۹	گران مادل	بہت ہی قیمت
۹۷۰	درگپ	جسکی باتوں سے موتی جھڑتے ہوں
۹۷۱	پل گد	صاف سترے کپڑوں والا

نمبر	لفظ	اردو
۹۷۲	بے چارہ	مغموم
۹۷۳	تنگویں بچ	بیش قیمت بچہ
۹۷۴	تنگویں برات	بیش قیمت بھائی
۹۷۵	عارفین پت	مہربان باپ
۹۷۶	لکھیں مات	مقدس ماں
۹۷۷	بے سپنج	نکما
۹۷۸	جک	رنجیدہ
۹۷۹	کک	مشکیز کا پیوند
۹۸۰	کالو	کڑی کا گلاس
۹۸۱	بک	بد بخیل
۹۸۲	مہینے	محبوبہ
۹۸۳	مہینے توس	چاند کو شرمانے والی محبوبہ
۹۸۴	مہینے بچ	" " "
۹۸۵	زباد مال	مدطر
۹۸۶	وگری	ایک سکتب فکر
۹۸۷	ذکر	ذکر
۹۸۸	یک زد	ایک ہی وار میں کام تمام
۹۸۹	ٹک تیر	نشاچی

نمبر	لفظ	اُردو
۹۹۰	دِ پاور	زبان دراز
۹۹۱	یک زبان	ایک زبان
۹۹۲	یک راہ	ایک ہی راہ کے حامل
۹۹۳	کرس	کشتی کو کشتی سے باندھنا
۹۹۴	دل پدرو	غمزدہ
۹۹۵	دل دور	دُکھی
۹۹۶	دل گراں	رنجیدہ خاطر
۹۹۷	زہیر	اُداس
۹۹۸	یک قرار	اُٹل
۹۹۹	سر تیر	پہلا تیر
۱۰۰۰	سر سید	سرتپہ باندھنے کی بیٹی

ہلوچی

سامانی معاشرتی اور طبقاتی و گروہی

مفادات سے متعلق الفاظ -

تعداد الفاظ ۱۰۰۰

- مرتب کردہ :-
۱ - غوث بخش صاحب
۲ - پیر محمد زبیرانی

معاشرت

نمبر	لفظ	اردو
۱	مردم	آدمی
۲	مردین	مرد
۳	جنین	عورت
۴	چک	بچہ
۵	بچک	لڑکا
۶	جنٹک	لڑکی

اردو	لفظ	نمبر
طفل	رتیل	۷
شیرخوار	شیرچ	۸
گھر	لوگ	۹
مکان	گس	۱۰
مقام قیام	حضیکین	۱۱
گھر	ددار	۱۲
محلہ	میتگ	۱۳
علاقہ	دماگ	۱۴
"	ڈیہ	۱۵
"	الکھ	۱۶
سماج	راج	۱۷
قید	تمن	۱۸
خانہ ان	کھول	۱۹
"	کھٹم	۲۰
عزیز	سیاد	۲۱
بیم چشم	سیال	۲۲
عزیزہ	عازیزہ	۲۳
قوم	قوم	۲۴

نمبر	لفظ	اردو
۲۵	میر	معزز
۲۶	سردار	سردار
۲۷	ٹکری	سر بمبہ آوردہ
۲۸	سردک	سرباہ
۲۹	سرکردگ	شخصیت
۳۰	نیاد	نشت
۳۱	دیوان	مجلس
۳۲	میٹھ	میل
۳۳	مراگاہ	مفضل
۳۴	سیالدار	ہم چشمی
۳۵	جنگ	جنگ
۳۶	لٹھ	مار کا بدلہ
۳۷	بیر	بدلہ
۳۸	مرک	موت
۳۹	زند	زندگی
۴۰	پکڑ	اشتراک
۴۱	پکلی	ایک ہی خاندان کے فرد
۴۲	پارہ	عہد

نمبر	لفظ	اُردو
۴۳	ہمایہ	ہمایہ
۴۴	ہمراہ	ساتھی
۴۵	ہرات	بھائی
۴۶	ہرازک	ہتھیہ
۴۷	گہار	بہن
۴۸	گہار زاتک	بھانجا
۴۹	ناکو	چچا
۵۰	وٹی	ساس
۵۱	دشتار	منگیتہ
۵۲	بازو	منگہ
۵۳	بدل	قرض / بدلہ
۵۴	نشار	بھائی / بہو
۵۵	دز کیچ	سالی
۵۶	زال	عورت / بیوی
۵۷	تری	خالہ
۵۸	دوستدار	محبوب
۵۹	ہنبل	"
۶۰	ہیلج	"

نمبر	لفظ	اُردو
۶۱	شکت	سنگی
۶۲	پرویش	شکت
۶۳	سوب	فتح
۶۴	گردار	داروگیر
۶۵	سہل	صلح
۶۶	ایمن	امن
۶۷	آسرات	آرام
۶۸	میٹر	برگر
۶۹	مرکہ	برگہ / دغدہ
۷۰	منت	منت
۷۱	کوش	تقل
۷۲	گوپک	معاون
۷۳	ھڈ	اعلیٰ نسب
۷۴	ذات	ذات
۷۵	نسب	نسب
۷۶	کسب	روزگار
۷۷	کمال	مکمل
۷۸	اکرد	کارکردگی

اردو	لفظ	نمبر
کام	کار	۷۹
بہتر	بہتر	۸۰
خاب	گندگ	۸۱
برا	بد	۸۲
گمراہ	بدرہ	۸۳

زمین داری

زمیندار	زمیندار	۸۴
باری	بزرگ	۸۵
"	راہک	۸۶
"	لٹ بند	۸۷
شراکت دار	شریک	۸۸
شریک	بڈی	۸۹
نائب مہتر	امین	۹۰
"	میس شرتی	۹۱
نقد / جنس عوضانہ	بڈ	۹۲
ٹھیکہ دار	زمالدار	۹۳
زمین کی قسم	ڈال	۹۴

نمبر	لفظ	اردو
۹۵	کیرٹی	بربری زمین
۹۶	سول	ہل چلانے کا عمل
۹۷	لیٹ	"
۹۸	بھاڑا	"
۹۹	اور	ہل کی لکیریں
۱۰۰	پگی	"
۱۰۱	سدی	بغیر بارش ہوئی ہوئی فصل
۱۰۲	نڑ	بیج بونے کا عمل
۱۰۳	ٹوپی	قیمت
۱۰۴	نڑج	نڑ سے لھیا ہوا بیج
۱۰۵	چٹج	چٹا
۱۰۶	ہٹرنج	خشک زمین پر چٹا
۱۰۷	مورخ	ضائع شدہ بیج
۱۰۸	سک	بحری دالہ زمین
۱۰۹	کور زمین	غیر آباد خرابہ
۱۱۰	کھل	کھری
۱۱۱	کرم	کھری کی قسم
۱۱۲	گواز	ہاتھ سے تاپنے کا پیمانہ

نمبر	لفظ	اردو
۱۱۳	سر مرد	قد آدم
۱۱۴	تیر دور	بندوق کی گولی
۱۱۵	تنگار	مٹی کا ظرف
۱۱۶	پاد	قدموں سے پیمائش
۱۱۷	ھبہ	۳ تاس مدت
۱۱۸	کنٹو	۶ تاس مدت
۱۱۹	نیم ہنگام	۱۲ تاس مدت
۱۲۰	لوچی	کاریر کا چشمہ
۱۲۱	گبانہ	کاریر کا گہرا حصہ
۱۲۲	نہور	کاریر کی سرنگ
۱۲۳	ردینہ	کاریر کا نالہ
۱۲۴	سرچاخ	"
۱۲۵	شون	کاریر کا حوض
۱۲۶	ٹڑ	"
۱۲۷	مشنچک	سینچنے کا عمل
۱۲۸	مشنچوک	سینچنے والا
۱۲۹	ڈل	پہاڑی زمین
۱۳۰	ڈال بار	سیلابی زمین

نمبر	لفظ	اردو
۱۳۱	مَٹّ بال	سیلابی مٹی
۱۳۲	ڈاک	سفید زمین
۱۳۳	ڈڈک	غیر مجذوب زمین
۱۳۴	مَٹ کرک	بربر ہسی زمین
۱۳۵	شور	شور زمین
۱۳۶	ریک مال	ریتی زمین
۱۳۷	سیہ زمین	سیاہی مائل زمین
۱۳۸	سُہر زمین	سرخ مائل زمین
۱۳۹	کچّ	قطعہ زمین
۱۴۰	بَست	"
۱۴۱	لوپ	پہاڑیوں سے گھری ہوئی زمین
۱۴۲	کورک	چٹائی زمین
۱۴۲	شر	کارپڑ سے آباد
۱۴۴	سرگم	جانب کوہ حصّہ زمین
۱۴۵	جنگ	نشیبی زمین
۱۴۶	سر	سطح مرتفع
۱۴۷	پائینا	گہری نشیبی زمین
۱۴۸	مُشنر	کھائی

نمبر	لفظ	اردو
۱۴۹	دوبا	مٹی کے پیرے
۱۵۰	مٹ	چکنی مٹی
۱۵۱	میٹ	"
۱۵۲	ریج	کابل کاشت نمی
۱۵۳	تلو	تھرا
۱۵۴	جھپ	ڈھیر
۱۵۵	دنب	آثار قدیمہ
۱۵۶	ہینٹ	نہی کے قریب کی زمین
۱۵۷	آبات	آباد
۱۵۸	آب دار	پانی سیٹنے کی جگہ
۱۵۹	آپنیک	سیر آب
۱۶۰	اکیسار	آبشار
۱۶۱	آپ بند	پانی کی روک
۱۶۲	آپ سر	منہج
۱۶۳	آوٹھائی	نم محفوظ کرنا
۱۶۴	آوٹ	"
۱۶۵	ڈگار	زمین
۱۶۶	دھتھان	کسان

نمبر	لفظ	اُردو
۱۶۷	بزرگ	ہاری
۱۶۸	کشار	نصل
۱۶۹	توم	بیج
۱۷۰	کدھ	کھاد
۱۷۱	میخمار	ہل
۱۷۲	آپ	پانی
۱۷۳	رون	کٹائی
۱۷۴	موش	گہائی
۱۷۵	گوڑائی	گوڑائی
۱۷۶	گوہٹ	گہائی
۱۷۷	مالہ	سہاگہ
۱۷۸	پایل	زمین نرم کرنا
۱۷۹	جوان	کھلیان
۱۸۰	ہوشگ	خوشہ
۱۸۱	گت	بھو
۱۸۲	لاب	کٹائی کا موسم
۱۸۳	لائی	مزدوری پر کٹائی
۱۸۴	رونبو	پنیری کی شفتی

اردو	لفظ	نمبر
بھوسہ	چھک	۱۸۵
زمین ہموار کرنے کا آلہ	کین	۱۸۶
خشک زمین پر کاشت	گرٹ	۱۸۷
آپاش	سیاہ آپ	۱۸۸
بارانی	حشکا وگ	۱۸۹
کنواں	چات	۱۹۰
"	کہن	۱۹۱
آبرسانی کی قسم	کاریز	۱۹۲
پانی کا گہرا گڑھا	مگورم	۱۹۳
درانتا	فشی / داس	۱۹۴
پنجباری	میخ	۱۹۵
"	جوپاگ	۱۹۶
نیج	دان	۱۹۷
ذخیرہ	انبسار	۱۹۸
بورہ	ٹھاہ	۱۹۹
"	گوالگ	۲۰۰
کھڑی کی قسم	کھسی	۲۰۱
کاسہ سیر	کاسگ	۲۰۲

نمبر	لفظ	اُردو
۲۰۳	ٹوپہ	ہم اسیر دزن
۲۰۴	پٹکی	ٹوپہ سے کچھ کم
۲۰۵	چوڑا	»
۲۰۶	ارہٹ	ارہٹ
۲۰۷	کوہ	کنواں
۲۰۸	ششک	۱/۲ حصہ
۲۰۹	پنجک	۱/۵ حصہ
۲۱۰	چارک	۱/۴ حصہ
۲۱۱	تہک	۱/۴ حصہ
۲۱۲	دوہر	۱/۴ حصہ
۲۱۳	جانی	تقسیم جنس
۲۱۴	کوٹک	زمین کا قطعہ
۲۱۵	کر درگ	کیاری
۲۱۶	بند	بند
۲۱۷	گجنو	بڑی بند
۲۱۸	ملک	زرغین
۲۱۹	سیاہ دھکار	کمزور زمین
۲۲۰	کڑب	جوار کے ٹانڈے / گنے

نمبر	لفظ	اُردو
۲۳۱	وازواریہ	مالک
۲۳۲	بھوتار	نائب / مالک
۲۳۳	شاہوکار	مہاجن
۲۳۴	مہتر	نائب دہقان
۲۳۵	دھل	سنگلاخ زمین
۲۳۶	چارشاخ	چارشاخہ
۲۳۷	داس	گھاس کی درانتی
۲۳۸	کبیر	زنجیر / پل کی پھل
۲۳۹	جنس	جنس
۲۴۰	دام	قرض
۲۴۱	رہن	رہن
۲۴۲	گھاؤ	رہن
۲۴۳	ماں زمان	ضامن
۲۴۴	برد	کہ ال کی قسم
۲۴۵	پیل	بیلچہ
۲۴۶	درل	ایک آلہ
۲۴۷	رہی	رہی
۲۴۸	اوگ	نڑ کی قیف

نمبر	لفظ	اردو
۲۴۹	کوڑھال	کدال
۲۵۰	پلار	دھال کی باقیات
۲۵۱	سوک	خشک شدہ فصل
۲۵۲	کرم	ذخیرہ
۲۵۲	وانگاہ	امداد باہمی
۲۵۳	جو	نالہ
۲۵۵	شہ جو	بڑا نالہ
۲۵۶	گوٹھڑ	نالے کی گزرگاہ
۲۵۷	شہ گوٹھڑ	بڑا سیلابی نالہ
۲۵۸	پیچ	پانی تقسیم کا نظام
۲۵۹	بوتھری	تقسیم گاہ
۲۶۰	درخ	"
۲۶۱	شیانہ روز	۲ گھنٹے
۲۶۲	پاس	وقت
۲۶۳	منگام	۲ گھنٹے
۲۶۴	دانگ	طریق آبپاشی
۲۶۵	تاس	"
۲۶۶	آرٹ	رہسٹ

نمبر	لفظ	اردو
۲۶۷	تلاوگ	حوض
۲۶۸	اد طغ	حوض
۲۶۹	چات	کنواں
۲۷۰	چمگ	چشمہ
۲۷۱	چکل	چھوٹا چشمہ
۲۷۲	خدا گند	بارانی زمین
۲۷۳	سورگ	شور زدہ
۲۷۴	کلر	۱۱
۲۷۵	سیم جت	سیم زدہ
۲۷۶	لٹ بند	مستقل باری
۲۷۷	بلک	زرخیز
۲۷۸	میتاپ	آباد
۲۷۹	جید	چراگاہ
۲۸۰	کیلگ	آباد علاقہ
۲۸۱	کر دوگ	کیاری
۲۸۲	ڈل	بحری
۲۸۳	حشر	اندو باہمی
۲۸۴	مشر	برٹ پمیلے پرا اندو باہمی

نمبر	لفظ	اُردو
۲۸۵	پھونک	فصل کی بیماری
۲۸۶	سیہ موج	جھلسا
۲۸۷	سوز گل	ایک پودا
۲۸۸	سہر باد	سرخ
۲۸۹	کریم	کیڑا
۲۹۰	لوک	حشرات
۲۹۱	مدگ	مڈمی
۲۹۲	مقد	مڈا
۲۹۳	مدر	برسات
۲۹۴	مجر	بازل
۲۹۵	استین	سفید بادل
۲۹۶	نود	گھٹ
۲۹۷	کھسک	"
۲۹۸	گردخ	برق
۲۹۹	زبیر	"
۳۰۰	نیت	"
۳۰۱	زرونگل	زالہ
۳۰۲	تشی	بحری

نمبر	لفظ	اُردو
۳۰۳	شنگ	بوندا باندی / ہلکی بارش
۳۰۴	درد	سوسلا دھار بارش
۳۰۵	لٹی	سردیوں کی بارش
۳۰۶	گرند	رعد / گرج
۳۰۷	جینھ	بونڈیں (سلسل)
۳۰۸	ترنپ	بونڈ
۳۰۹	رگام	برشنگال
۳۱۰	بش	سادن
۳۱۱	بادرہ	بھادوں
۳۱۲	برپ	برف
۳۱۳	چلگ	سرما
۳۱۴	چلگ سیاہ	وسط سرما
۳۱۵	چلگ تر	سرمائی بارشیں
۳۱۶	ہتم	بہار
۳۱۷	نبی	مون سون
۳۱۸	زربار	"
۳۱۹	گورچ	شمالی ہوا
۳۲۰	تیاب گوات	ساحلی ہوا

نمبر	لفظ	اُردو
۳۲۱	نم	نم
۳۲۲	ھیس	"
۳۲۳	عشر	دھند
۳۲۴	ادھر	ہوا کا طوفان
۳۲۵	روہو	سردی کی ہلر
۳۲۶	واچھڑ	ہوا کی بارش
۳۲۷	پالو	سخت سردی
۳۲۸	لوار	لو
۳۲۹	گندیم	گندم / گیہوں
۳۳۰	زرت	جوار
۳۳۱	آرژن	چینا
۳۳۲	باجری	باجری
۳۳۳	بریخ	چاول
۳۳۴	چنا	چنا
۳۳۵	ماش	ماش
۳۳۶	منگ	مونگ
۳۳۷	نکیز	منسور
۳۳۸	آدس / عدس	"

نمبر	لفظ	اردو
۳۳۹	گادورس	ارہر
۳۴۰	مکئی	مکئی
۳۴۱	موٹھ	موٹھ
۳۴۲	بانکلینک	لوبیا
۳۴۳	ماکو	لوبیا کی قسم
۳۴۴	جو	جو
۳۴۵	کرپڈانک	بنولہ
۳۴۶	کرپاس	روٹی
۳۴۷	تمباک	تمباکو
۳۴۸	زیرگ	زیرہ
۳۴۹	کنچت	ہل
۳۵۰	سرہ	سرہوں
۳۵۱	آہورہ	رائی
۳۵۲	جانجو	تارا میرا
۳۵۳	رز	سولف
۳۵۴	ازبوتک	اجوائن
۳۵۵	کلپر	لونگ
۳۵۶	شکر کاندیل	گنا

نمبر	لفظ	اردو
۳۵۷	پٹاٹ	کلو
۳۵۸	پیماز	پیان
۳۵۹	گونگلو	شلفم
۳۶۰	ٹباک	سیگن
۳۶۱	کوسینج	کدو
۳۶۲	پپل	مرچ
۳۶۳	ٹماٹر	ٹماٹر
۳۶۴	ترب / سولی	سولی
۳۶۵	گزرک	گاجر
۳۶۶	کپالو	اروی
۳۶۷	تڑی	توری
۳۶۸	بھینڈی	بھنڈی
۳۶۹	کرپلا	کرپلا
۳۷۰	بادزنگ	کھیرا
۳۷۱	تڑ	تر
۳۷۲	لوش	خرلوزہ
۳۷۳	کیٹنج	تربوز
۳۷۴	میتشرغ	خرلوزہ

نمبر	لفظ	اُردو
۳۷۵	میچل	مِنڈا
۳۷۶	پنڈال	شکریند
۳۷۷	گوکھی	گوکھی
۳۷۸	گوار چیلی	فرانس بین
۳۷۹	مگیر	جنگلی ساگ
۳۸۰	پسترونک	"
۳۸۱	شریشک	"
۳۸۲	خا صکو	"
۳۸۳	پچلی / چیلی	گلف
۳۸۴	گر بُت	ایک جنگلی ساگ
۳۸۵	غلوپ	"
۳۸۶	امب	آم
۳۸۷	ناربخ	نارنگی
۳۸۸	تربخ	موسمی
۳۸۹	سروپ	سیب
۳۹۰	زرد آلو	خرمانی
۳۹۱	شفقالو	شفقالو
۳۹۲	ہالک	اُردو

نمبر	لفظ	اردو
۳۹۳	هنار	آنا ر
۳۹۴	آلوچک	آلوچہ
۳۹۵	سوز	کیلا
۳۹۶	جام	امرو د
۳۹۷	نام	کھجور
۳۹۸	تود	توت
۳۹۹	شہتود	شہتوت
۴۰۰	کنر	بیر
۴۰۱	لیمبو	نیموں
۴۰۲	دتمبو	دستمبو
۴۰۳	چبٹ	چہٹ
۴۰۴	کفلوتری	کھلوتری
۴۰۵	منگ پھلی	مونگ پھلی
۴۰۶	گرمہ	گرمہ
۴۰۷	سڑدہ	سردا
۴۰۸	بمچور	ایک خشکی کبی کی قسم
۴۰۹	باگ	باغ

باغبانی

نمبر	لفظ	اُردو
۴۱۰	در شک	درخت
۴۱۱	بُھنڈ	تنا
۴۱۲	شمب	شاخ
۴۱۳	ٹاری	ٹہنی
۴۱۴	ٹال	چھوٹی ٹہنی
۴۱۵	چوک	کونیل
۴۱۶	چوڑ	"
۴۱۷	غٹی	کلی
۴۱۸	تنک	کچا پھل
۴۱۹	ٹاک	پتہ
۴۲۰	پن	"
۴۲۱	کچل	چھال
۴۲۲	کرونگ	کلی
۴۲۳	رونک	ریشے
۴۲۴	نیوگ	پھل
۴۲۵	بر	شمر
۴۲۶	بہال	پودا
۴۲۷	بہال جاہ	نرسری

نمبر	لفظ	اُردو
۴۷۸	پیوند	پیوند
۴۷۹	ردوم	برہوتری
۴۸۰	گر	لہلہا ہٹ
۴۸۱	ٹالبری	شاخ تراشی
۴۸۲	شوگ	زمین کو بھر بھری کرنا
۴۸۳	پچل	پھول
۴۸۴	بز	گستا
۴۸۵	تنک	چھدرا
۴۸۶	کیہ	جھنڈ
۴۸۷	کھیر	کرٹ
۴۸۸	ببیر	بیول
۴۸۹	ککڑ	کیکر
۴۹۰	ٹالہی	ٹالی (ایک درخت)
۴۹۱	پچل	پمیل
۴۹۲	کپڑ	خت
۴۹۳	گون	گون
۴۹۴	آرچین	آرچین
۴۹۵	اُپرس / آہو بیر	جونیپر

نمبر	لفظ	اُردو
۴۴۶		شیشم
۴۴۷	انار	انار
۴۴۸	انگور	انگور
۴۴۹	سروپ	سیدب
۴۵۰	زردالو	زردالو
۴۵۱	انجیر	انجیر
۴۵۲	آسب	آم
۴۵۲	لیمبو	لیموں
۴۵۲	سجده	جنگلی بیر / پٹری بیر
۴۵۵	شربخ	نارنجی
۴۵۶	ناریخ	موسمی
۴۵۷	تود	توت
۴۵۸	نمب	نیم
۴۵۹	چنل	چنار
۴۶۰	گز	لی
۴۶۱	جور	گنیر
۴۶۲	کُر	بیر
۴۶۳	زیتون	جامن

نمبر	لفظ	اردو
۴۶۴	آنگ	اڑو
۴۶۵	پَرپک	پہاڑی جھاڑی
۴۶۶	تاگز	ایک درخت
۴۶۷	کھبر	پیلو
۴۶۸	سنگ	ہینگ
۴۶۹	گل گلاب	گلاب
۴۷۰	روح گردان	سورج منکھی
۴۷۱	گوارنگ	لالہ
۴۷۲	آسمی	چنبیلی
۴۷۳	نازبو	نازبو/تلسی
۴۷۴	منگھی	ایک پھولدار جھاڑی
۴۷۵	ننگس	نرگس
۴۷۶	منار دُرب	یک گھاس
۴۷۷	جھنؤ	" "
۴۷۸	نمبو	" "
۴۷۹	گومازگ	گم
۴۸۰	کبہ چبٹ	ایک پہاڑی ہیل
۴۸۱	گورکھ	ایک گھاس

نمبر	لفظ	اردو
۴۸۲	کاش	سرکنڈہ کی ایک قسم
۴۸۳	نل	نل
۴۸۴	نور	ایک بوٹی
۴۸۵	ھبھو	ایک جھاری
۴۸۶	مارموتک	ایک دوا کی جڑ
۴۸۷	نرومب	اومان کی بوٹی / الیفیڈرا

مالداری

۴۸۸	گودم	گایوں کا گلہ
۴۸۹	میگرٹھ	بھیروں کا ریورٹ
۴۹۰	بزنگل	بکریوں کا ریورٹ
۴۹۱	بگ	اونٹوں کا گلہ
۴۹۲	گلگ	گھوڑوں کا گلہ
۴۹۳	گلگ	گتوں کا غزل
۴۹۴	بایر	گدھوں کا گلہ
۴۹۵	میٹ	بھیرٹ
۴۹۶	سیہ پس	بکری
۴۹۷	بزن	بکری

نمبر	لفظ	اردو
۴۹۸	پاچن	بکرا
۴۹۹	اپسے پس / گورائٹ	مینڈھا
۵۰۰	گورک	بھٹیر کا بچہ
۵۰۱	ہور دگ	بھٹیر بکریوں کے بچوں کا رپوڑ
۵۰۲	کڑتی	چھوٹے کانوں والی بکری
۵۰۳	لیری	بکریوں کی قسمیں
۵۰۴	بہری	"
۵۰۵	بہرک	بھٹروں کی قسمیں
۵۰۶	جٹ	اونٹ کا دوسالہ بچہ
۵۰۷	ہتر	اونٹ کا بچہ
۵۰۸	پھڑ آپ	اونٹ کا دوسالہ مادہ بچہ
۵۰۹	لوک	نر اونٹ
۵۱۰	لیڑہ	"
۵۱۱	ڈاچی	اونٹنی
۵۱۲	بغندو	اونٹ کی قسم
۵۱۳	اُشر	مطلق اونٹ
۵۱۴	کوانٹ	جوان اونٹ
۵۱۵	ہیتی	پالان

نمبر	لفظ	اُردو
۵۱۶	پاکھڑو	پالان
۵۱۷	برخت	"
۵۱۸	کُتَب	رخت کی لکڑی
۵۱۹	باسکی	رخت کا سامان
۵۲۰	گور باسک	" "
۵۲۱	سرباسک	" "
۵۲۲	ہتھانڑی	" "
۵۲۳	لکڑ	" "
۵۲۴	جوانگ	" "
۵۲۵	کوٹھی	" "
۵۲۶	کُتَب	" "
۵۲۷	سیج	سیج
۵۲۸	تنگ	تنگ
۵۲۹	گور بند	سینہ بند
۵۳۰	دُچی	دُچی
۵۳۱	پارڈہ چھ	"
۵۳۲	نختہ	نقطہ
۵۳۳	سرچر	ادنٹ کے آرائش کے پھول

نمبر	لفظ	اردو
۵۳۴	کنڈھی	گلہ بند
۵۳۵	لانھی	نکیل
۵۳۶	مہار	مہار
۵۳۷	سر مہار	سر مہار
۵۳۸	پچھر	نقہ
۵۳۹	زانو بند	زانو بند
۵۴۰	مکلی	متعلقات شتر
۵۴۱	رکیب	رکاب
۵۴۲	جوت	اونٹ پالنے والا
۵۴۳	شوانگ	گڈریا
۵۴۴	ہوڈا ہو	گڈریے کی گرز نما لالھی
۵۴۵	لٹ	لالھی
۵۴۶	دو کار چھ	گڈریے کا سامان
۵۴۷	انبریں	"
۵۴۸	کار چھ	چھرا
۵۴۹	سنگڑ	پچڑی
۵۵۰	نڈر	ادن سے بنا ہوا کوٹ
۵۵۱	رنگ	ریلوڑ

نمبر	لفظ	اُردو
۵۵۲	تھند	رتی کی قسم
۵۵۳	ہلم	”
۵۵۴	زک	گھی رکھنے کا مشکیزہ
۵۵۵	ہیزک	لسی بوڑھے کا مشکیزہ
۵۵۶	شک	پانی کا مشکیزہ
۵۵۷	واڑ	بار
۵۵۸	گیش	بچہ
۵۵۹	گیس	مادہ بچہ
۵۶۰	کوڑھ	مکھن
۵۶۱	پھنیر	پیر
۵۶۲	ست	پھکی لسی
۵۶۳	سنبھار	کچی لسی
۵۶۴	خرو	دودھ کی مصنوعات (خشک لسی)
۵۶۵	غیر خرو	”
۵۶۶	ذکرین شیر	کچا دودھ
۵۶۷	بتگ	دھی
۵۶۸	پترم	اُون
۵۶۹	مید	بجری کے بال

نمبر	لفظ	اُردو
۵۷۰	چڑھینگ	گھنٹ
۵۷۱	ٹلو	"
۵۷۲	جھوک	اونٹوں کے باندھنے کی جگہ
۵۷۳	جبت	بھیر بکریوں کا بارہ
۵۷۴	داڑو	" " "
۵۷۵	گڑ / بھانڑو	بیلوں کی جگہ
۵۷۶	کڑی	چھوٹے جانوروں کی جگہ
۵۷۷	اڈر	مرغیوں کا ڈربہ
۵۷۸	کاکم	معذور مولیٰ
۵۷۹	بیچی	میدانی مولیٰ
۵۸۰	کوی	پہاڑی مولیٰ
۵۸۱	مِلٹ	زخمی سُم
۵۸۲	زید	شکار گاہ
۵۸۳	دھلا رو	مولیوں کا ایک محل
۵۸۴	پیش کارچ	ذبح ہونے سے پہلے مرنے والا جانور
۵۸۵	تانگ	چراگاہ
۵۸۶	کرنک	بچے دینا
۵۸۷	کر دوک	بمکنے والا

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۵۸۸	چُنری	زچہ اوٹنی	۶۰۱	پتّی	بکریوں کی قسم
۵۸۹	ڈک	کم عمر سیل	۶۰۲	سیل	بکری کا مردار بچہ
۵۹۰	گہگیر	بے نابو جانور	۶۰۳	پھانک	مولشیوں کا پھانک
۵۹۱	بجھاہ/تمبیلہ	اصطبل	۶۰۴	دُرود/زوبہ	چرواہے کا
۵۹۲	چیک	عادی مولشی		معاوضہ	معاوضہ
۵۹۳	شیربند	دودھ سے ماری بکری	۶۰۵	چارک	چار سال
۵۹۴	وت شیر	دقت سے پہلے		معاوضہ	معاوضہ
		دودھ دینے والی بکری	۶۰۶	سربندی	معاوضہ میں
۵۹۵	ڈوہ	مشترکہ دودھ		مال دینا	مال دینا
		دودھ چونے کا وقت	۶۰۷	لاپ شرکی	معاوضہ میں
۵۹۶	دینو	عاریتاً ہونی بکری		بچے دینا	بچے دینا
۵۹۷	دمدش	زخمی بکری جسے بھڑکا	۶۰۸	گھال	مال پر سردار
		نے گامتا ہوا کن کھیٹ		کامیکس	کامیکس
		نشان زدہ	۶۰۹	سوجبہ	گشت مال سے
۵۹۸	اکسیلا	وروش زدہ بھڑک		چراغ نام	چراغ نام
۵۹۹	ہیسٹو	بکری جو بھڑکوں کے	۶۱۰	بھنگاہ	" "
		ساتھ چرسے	۶۱۱	جوگیر	مولشیوں کی
۶۰۰	گھان	بکریوں کی دوا		بیاریاں	بیاریاں

نمبر	لفظ	اُردو
۶۱۲	چارو	مولیشیوں کی بیماریاں
۶۱۳	رال	" " "
۶۱۴	بیزارو	" " "
۶۱۵	ری	" " "
۶۱۶	مگ	" " "
۶۱۷	گیسی	" " "
۶۱۸	ٹھکا	" " "
۶۱۹	سلو	" " "
۶۲۰	بود	" " "
۶۲۱	ڈنگ	مولیشیوں کی مکھی
۶۲۲	مزیری	کاکیرا
۶۲۳	سول	مولیشیوں کی بیماری
۶۲۴	شمنک	" " "
۶۲۵	سرگین / سرگور	" " "
۶۲۶	اشکیں	مولیشیوں کو باندھنے کا طریقہ
۶۲۷	پڈتی	" " "
۶۲۸	تند	" " "
۶۲۹	ریم	" " "

نمبر	لفظ	اُردو
۶۲۰	ڈھنگ	مولیشیوں کو باندھنے کا طریقہ
۶۲۱	کید	" " "
۶۲۲	جالگ	درد کی حفاظت
۶۲۳	پُروم	مولیشیوں کے لئے ایک عمل
۶۲۴	درگ	مولیشیوں کو باندھنا
۶۲۵	سہار	"
۶۲۶	کوعی	"
۶۲۷	نُرم ساد	"
۶۲۸	گومس	"
۶۲۹	بوتانی	"
۶۳۰	کروس	مرغا
۶۳۱	ماکیاں	مرغی
۶۳۲	لکینک	انڈے دینے والی مرغی
۶۳۳	چیپک	چوزہ
۶۳۴	ھیک	انڈا
۶۳۵	آمرگ	"
۶۳۶	اسپیدگ	"
۶۳۷	آفو	"

نمبر	لفظ	اردو
۶۴۸	چینک	مرغیوں کی خوراک
۶۴۹	سکاؤ	مرغیوں کی خوراک
۶۵۰	ششک	چھڑی
۶۵۱	منگڑ	"
۶۵۲	ڈب	درب
۶۵۳	سُنڈ	چوچ
۶۵۴	چوئ	چوچ کی نوک
۶۵۵	بانزلی	پیر
۶۵۶	کوناٹیک	مرغیوں کی عادات
۶۵۷	سراپ	"
۶۵۸	ککائیگ	"
۶۵۹	پشکانڈگ	"
۶۶۰	پرناوگ	مرغی بٹانا
۶۶۱	کرکشی	چٹکبری مرغی
۶۶۲	سیاہ	کالی مرغی
۶۶۳	کوہیر	مرغیوں کی قسم
۶۶۴	کنگ	شوخی
۶۶۵	مرگ سلیمان	ہڈ ہڈ

نمبر	لفظ	اُردو
۶۶۶	چوٹول	ایک پرندہ
۶۶۷	گنجشک	گجشک
۶۶۸	چیک	لوا
۶۶۹	گھوگو	ایک پرندہ
۶۷۰	شاتو	کبوتر کی قسم
۶۷۱	بلبل	بلبل
۶۷۲	کونج	کونج
۶۷۳	سیہ گور	تیتڑ کی قسم
۶۷۴	گہا پخ	ایک پرندہ
۶۷۵	وہو / تو دوار	"
۶۷۶	مور	مور
۶۷۷	کبک	چکور
۶۷۸	سیو	سیسی
۶۷۹	و لھر	جھنڈ
۶۸۰	بھارو	بیر
۶۸۱	کچنر	تیتڑ
۶۸۲	بانر	باز
۶۸۳	کھرگز	کرگس

نمبر	لفظ	اردو
۶۸۴	خراگ	کوا
۶۸۵	بھری بانز	باز کی ایک قسم
۶۸۶	شکرا	شکرا
۶۸۷	شیر بانز	شہباز
۶۸۸	وقاب	عقاب
۶۸۹	چاگ	ایک کالا پرندہ
۶۹۰	چاہنہ	ایک نیلا پرندہ
۶۹۱	بوم	الو
۶۹۲	چھاپکو	چمکا در کی قسم
۶۹۳	چھری اشپ چھر	چمکا در
۶۹۴	طوطا	طوطا
۶۹۵	مینا / کبہ	مینا
۶۹۶	چر کنٹ	ایک پرندہ
۶۹۷	منگو	"
۶۹۸	دھو	"
۶۹۹	کفوتر	کبوتر
۷۰۰	پنیرٹ	پرندوں کی قسم
۷۰۱	لال گانی	"

اردو	لفظ	نمبر
پہ نندوں کی قسم	میٹر / جبک سیپ	۷۰۲
بگلا	بگجو	۷۰۳
پسندوں کی قسم	آڑی	۷۰۴
"	کونج	۷۰۵
"	کنج	۷۰۶
سیگل / مرغابی	آفی لکرو	۷۰۷
ایک پرندہ	ٹی ٹی	۷۰۸
ایک پرندہ	میش مرغ	۷۰۹
تلور	چنٹر	۷۱۰
ایک پرندہ	کھنگر	۷۱۱
"	کھر	۷۱۲
پھیروں کے اسباب		
آبی جہاز	میل	۷۱۳
کشتی	بوجیگ	۷۱۴
چھوٹی کشتی	متین	۷۱۵
" "	کٹی	۷۱۶
بادبان	آچار	۷۱۷

نمبر	لفظ	اردو
۷۱۸	رامپو	یادبادان کا ستون
۷۱۹	گھالیٹ	پانی کا اتار چڑھاؤ
۷۲۰	راچن	کشتی کی بچلی سطح
۷۲۱	چھو	بڑی کشتی
۷۲۲	ہولی	کشتی کا اگلا حصہ
۷۲۳	گورشی	چپو
۷۲۴	دور	چپو کی ایک قسم
۷۲۵	بندن	بندر گاہ
۷۲۶	تیاب	ساحل
۷۲۷	چول	موجیں
۷۲۸	کشک	کورسی
۷۲۹	شیر	سمندر
۷۳۰	بھیل آثار	جوار بھٹا
۷۳۱	ھو	ساکن سمندر
۷۳۲	بیگوات	جذبہ ہوا
۷۳۳	ھیلو	پھلی کی ایک قسم
۷۳۴	مدگی	چھینکا
۷۳۵	تاشی	شمالی ہوا

نمبر	لفظ	وہیں مچلی مچلی کی قسمیں
۷۲۶	پاکاسی	
۷۲۷	ابرار	
۷۲۸	نوجبر	"
۷۳۹	پنڈاسی	"
۷۴۰	پلو	"
۷۴۱	سورد	"
۷۴۲	گور	"
۷۴۳	سارم	"
۷۴۴	کلنگن	"
۷۴۵	تنگم	"
۷۴۶	مدگ	"
۷۴۷	کدھ	"
۷۴۸	ککڑ	"
۷۴۹	آپور	"
۷۵۰	گو	"
۷۵۱	زہرد	"
۷۵۲	داردیمب	"
۷۵۳	کلونٹو	"

نمبر	لفظ	اُردو
۷۵۴	کن	چیل کی تہ پیر
۷۵۵	مشکو	"
۷۵۶	مربا	"
۷۵۷	سینگ	"
۷۵۸	لمیڈ	"
۷۵۹	پشت	"
۷۶۰	گلو	"
۷۶۱	کابشک	"
۷۶۲	میر	"
۷۶۳	اُلس	"
۷۶۴	سڈھا	"
۷۶۵	کولگر	"
۷۶۶	اوشور	"
۷۶۷	جاچو	"
۷۶۸	پین	"
۷۶۹	ٹوڑہ	"
۷۷۰	گورچک	"
۷۷۱	ٹانٹ	"

نمبر	لفظ	اُردو	نمبر	لفظ	اُردو
۷۷۲	ڈانڈا	پھل کی تھیں	۷۹۰	دموک	دھونکنی
۷۷۳	سرنڈو	"	۷۹۱	کودینہ	ہتھوڑا
۷۷۴	پشک	"	۷۹۲	سندان	سندان
۷۷۵	پالاری	"	۷۹۳	سویان	سمان/بیتی
۷۷۶	سنگور	"	۷۹۴	چنٹری	چینی
۷۷۷	پتن دھب	"	۷۹۵	مہبک	سمبھا
۷۷۸	مکان	"	۷۹۶	برگور	دسے میں سورج
۷۷۹	سواسگ	"			نکلنے کا آل
۷۸۰	گشران	"	۷۹۷	آنبر	انور/پکڑ
۷۸۱	اوشنا	تیرنا	۷۹۸	شاگرد	دست پناہ
۷۸۲	رگ	پھل پھرنے کا آل	۷۹۹	کنہہ	درانتی کے دانت
۷۸۳	مادر	رگ کا دھاگہ			نکلنے والا سٹن
۷۸۴	چیردان	رگ کا دزن	۸۰۰	دوستی	بڑا ہتھوڑا
۷۸۵	پنج	پھل ڈالنے کا ٹوکرا	۸۰۱	جگیر بانک	پکڑ
۷۸۶	دام	جبال/دام	۸۰۲	کات/قینچی	مقراض
۷۸۷	کنڈی	پھل پھرنے کا آل/کھٹا			چرواہے کے آلات
۷۸۸	بد آپ	گدلا پانی			
۷۸۹	گیم	شفاف پانی	۸۰۳	ہوٹا ہوا لٹ	لاٹھی گول سر والا

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۸۰۴	دو کا پرچ	قینچی کی قسم	۸۱۷	دیم	سمتہ
۸۰۵	دو کا پرچ /	قینچی کا دستہ	۸۱۸	ہمروشی / روناک	روزانہ
۸۰۶	ہر خریک / دستی	بکریوں کی قینچی	۸۱۹	سے روشی	سہ روزہ
۸۰۷	اشہرین	شال / بلوچی اونی	۸۲۰	منفگی	سفیدتہ دار
۸۰۸	شال	کوٹ	۸۲۱	ماہتاک	ماہ نامہ
۸۰۹	زورٹ	نمدہ سے بنا	۸۲۲	سالٹاک	سالانہ
۸۱۰	میکٹ	ہوا کوٹ	۸۲۳	کاغذ	کاغذ
۸۱۱	بزرگل	بھیریں	۸۲۴	تار	تار
۸۱۲	زہ گل	بکریاں	۸۲۵	پشتر	لوہے کا پشتر
۸۱۳	ریگ	بھیر بجری کے	۸۲۶	میج	میج
۸۱۴	قصد / بلم	بچوں کا گلہ	۸۲۷	متلم	قلم
۸۱۵	اخبار	ریوڑ	۸۲۸	تختی	تختی
۸۱۶	تاک	بھیر بجری کے چوٹے	۸۲۹	علمیا	عالم
۸۱۷	پن	بچے بانڈھنے کی رتی	۸۳۰	علم وند	لکھا پڑھا
		اخبار	۸۳۱	دانا	عقلمند
		صفہ	۸۳۲	پہرہ	ہوش والا
		ورق	۸۳۳	سرپند	سمجھدار
			۸۳۴	نادان	نادان / بے عقل

نمبر	لفظ	اردو	نمبر	لفظ	اردو
۸۲۵	گنوک	پاگل	۸۵۲	شاہی	دوئی
۸۲۶	نیم چاٹ	نیم پاگی	۸۵۳	نیم شاہی	اگنی
۸۲۷	سرعیال	سیانا	۸۵۵	دوپہ	دوپہ
۸۲۸	مُس	سیاہی	۸۵۶	پہ	ایک پیہ
۸۲۹	دپتر	دفتر	۸۵۷	کیرا	پانی
۸۳۰	سیت	مسجد	۸۵۸	پتیل	اسٹریچر
۸۳۱	گور	قبر	۸۵۹	سبزو	موٹا تازہ
۸۳۲	شک	تھرپنشان کا پتھر	۸۶۰	نبتہ	کمزور
۸۳۳	ختابی	طالب علم	۸۶۱	ڈاھی	اطلاع دینے
۸۳۴	استاد	استاد			والا
۸۳۵	پیر	پیر	۸۶۲	رہزن	ڈاکو
۸۳۶	مرید	مرید	۸۶۳	سرچار	بہادر
۸۳۷	جارو کش	مجادور			
۸۳۸	خلیفہ	پیر کا خلیفہ			
۸۳۹	کلدار	روپیہ			
۸۴۰	روپی	"	۸۶۴	کارہی/ہرگ	آوی
۸۴۱	میم روپی	اکھنی	۸۶۵	کرٹ/دوسرا	بڑی آوی
۸۴۲	پاؤلی	چوٹی	۸۶۶	کھارو/شیر	کھاروی

ترکھان کے اوزار

نمبر	لفظ	اردو
۸۶۷	رنبی	ترکھان کی رنبی
۸۶۸	باھولی	تیشہ
۸۶۹	سرسر / گرمرٹ	گرمرٹ
۸۷۰	زندو	زندہ
۸۷۱	روات	سوان / ریتی
۸۷۲	سیراہی	سوراخ نکالنے کا آلہ
۸۷۳	رانگو	لکڑی پر نشان لگانے کا آلہ
۸۷۴	پانجاری / جگ	بیلوں کو جوتنے کی لکڑی
۸۷۵	لاڑ	پانجاری کی پھلی لکڑی
۸۷۶	تھبری	پانجاری کے درمیان کی دو لکڑیاں
۸۷۷	ڈوزر / جگھو	بیلونگی گردن کو تھامنے والی لکڑیاں
۸۷۸	ننگار	ہل
۸۷۹	کیر / گھوبا	ہل کا پھل
۸۸۰	مٹھو	دستی
۸۸۱	شتینک / البرہ	ہل کی لمبی لکڑی
۸۸۲	نالی / چری	ہل کی پیچ ڈالنے والی نالی
۸۸۳	ٹوپ	ہل کی نالی کی ٹوپ
۸۸۴	کین	زمین پر بندھ باندھنے کا آلہ

نمبر	لفظ	اردو
۸۸۵	آنمہہ (کین پردپ)	کین کی لوہے والی پیڑی
۸۸۶	لڑھ / کین بند	لمبی زنجیر
۸۸۷	کڑی	کڑی
۸۸۹	کھوڑال	زمین کو جڑی بوٹیوں سے صاف کرنا والا کدال
۸۹۰	کھوڑال گن / دستگ	کدال کا دستہ
۸۹۱	پاہو / مندر	کدال کا سوراخ
۸۹۲	باہولہ	جھاڑی کاٹنے والے کدال کی قسم
۸۹۳	داس	درانتی
۸۹۴	گاڑی	بیل گاڑی
۸۹۵	بیٹھو	بیل گاڑی کے پیٹے
۸۹۶	سرائی / فقیر	پہیوں کے درمیان کی لکڑی
۸۹۷	منجو	بیل گاڑی کے اوپر کا حصہ
۸۹۸	تاڑی / تختی	بیل گاڑی کے تختے
۸۹۹	گن	بیل گاڑی کی لمبی لکڑی
۹۰۰	ناڑو / ریزہ	بیل گاڑی کی چمڑے والی رسی
۹۰۱	چھار شاخ	کھلیان کو ہوا دینے والی چار زندانہ لکڑی
۹۰۲	دو شاخ	کھلیان کو اوپر نیچے کرنا والی دو زندانہ لکڑی
۹۰۳	دھلی	کھلیان کو صاف کرنا والی سپاٹ لکڑی

نمبر	لفظ	اردو
۹۰۴	ٹپتو	غلم پر نشان لگانے کا آلہ
۹۰۵	چھپتر	کھلیان کو میدہ کر نیوالی لکڑی
۹۰۶	میہرو	کھلیان کو میدہ کر نیوالے سیلوں کا محور
۹۰۷	مکڑہ / گڑدو	محور میں ڈالنے کا کڑا
۹۰۸	آرٹ / چرخ	رہٹ
۹۰۹	جھالار / ارلو	"
۹۱۰	لوٹو	رہٹ کے لوٹے
۹۱۱	چکر	رہٹ کا بڑا گول چکر
۹۱۲	یسر / نالی	رہٹ کی نالی
۹۱۳	جوان	کھلیان
۹۱۴	جوان جہی	کی جگہ
۹۱۵	پٹر	" "
۹۱۶	میدان	" "
۹۱۷	دیرد	کی جمع
۹۱۸	دیرد	" "
۹۱۹	پل	ہل کا اوڑ (نالی)
۹۲۰	ناڑ	مض کے بعد خالی جگہ
۹۲۱	دھن	گھاس اکٹھا کرنے کی جگہ

نمبر	لفظ	اردو
۹۲۲	گیدڑ/پناہ	پناہ گاہ
۹۲۳	ٹوہو	درو کا چوکیدار
۹۲۴	نگہدار/چوکیدار	" "
۹۲۵	زرت و بھڑ	جوار کے بے خوشہ گئے
۹۲۶	کابنو	کپڑے کی جھولی
۹۲۷	کانبیل	زمین کا ایک حصہ
۹۲۸	گودو	کپڑے کی جھولی
۹۲۹	کٹ	" "
۹۳۰	مالہو/مالہ	سہاگہ
۹۳۱	بٹوہڑ	مٹی کے ڈھیٹے توڑنے کا آلہ
۹۳۲	بیل	بیلچہ
۹۳۳	کولنگ	گینتی
۹۳۴	ڈھل	کیاری بنانے کا آلہ
۹۳۵	رنی	گوڈائی کی رنی
۹۳۶	وانہوئی/تش	زمیندار کا تیشہ
۹۳۷	لاب/رون	فصل کی کٹائی کا موسم
۹۳۸	لالی گمر	فصل کاٹنے والے مزدور
۹۳۹	بنو	بند

نمبر	لفظ	اردو
۹۴۰	بارور کڑوگ	کیاری
۹۴۱	واہ گوڑ	پانی کی گزرگاہ
۹۴۲	لٹ	بند
۹۴۳	بند	بند
۹۴۴	ورخ / آواندو	پانی بہنے کا راستہ
۹۴۵	آف تھل	معمولی سیرابی
۹۴۶	آف ورک	ایک گھاس
۹۴۷	ارلا	پانی نکالنے کی ترکیب
۹۴۸	آمین	کھجور پکنے کا موسم
۹۴۹	ارک	وہ بیل جسکو ہل میں نہ جوتا گیا ہو
۹۵۰	آسریز	لبالب
۹۵۱	ڈور	ویالہ، پانی والی ندی
۹۵۲	کوڑ	ندی
۹۵۳	اوشیش	صاف شفاف
۹۵۴	ایربن	دور تک پھیلی ہوئی جڑ
۹۵۵	بالو چنڑی	بگولا
۹۵۶	بدون	سدا بہار
۹۵۷	براخ	ایک کھداری گھاس

نمبر	لفظ	اردو
۹۵۸	بھرتی	اناج بھرنا
۹۵۹	بلم	پھل کا وہ حصہ جو پودے سے لگا ہو
۹۶۰	بند	تر بوز کا نا مکمل پھل
۹۶۱	بودن	بود و باش
۹۶۲	بکچر	چراگاہ
۹۶۳	بھونرو	پانی کی تقسیم
۹۶۴	بہار کہ	ایک گھاس جو عموماً بہار میں اگتی ہے
۹۶۵	کاناف	کنویں کا پانی
۹۶۶	ششگ	چھٹی
۹۶۷	جھنڈ سائی	بچے کا منڈانا
۹۶۸	برک / توہر	نختہ
۹۶۹	دستان پروشی	دانت توڑنا
۹۷۰	سانگ	سگائی
۹۷۱	رچٹ یوگ	سگائی کے کپڑے
۹۷۲	آوار	اغوا
۹۷۳	چمروت	لفکرات میں کھوجانا
۹۷۴	ٹماہ	بڑی غلطی
۹۷۵	لینزم	شرمسار

نمبر	لفظ	اُردو
۹۷۶	ہرجان	تھار ہونا
۹۷۷	دت سر	خود سر
۹۷۸	دت مہار	"
۹۷۹	استمان	عوام
۹۸۰	اولس	خاص و عام
۹۸۱	وانگ	سونا
۹۸۲	لستہ	ہموار
۹۸۳	لستہ گیوار	ہموار مانگ (محبوبہ)
۹۸۴	چکو	سوتیلہ بچہ
۹۸۵	پتو/پتارک	سوتیلہ باپ
۹۸۶	مانو/ماتونہ	سوتیلی ماں
۹۸۷	جنوزام	بیوہ
۹۸۸	مکت	رسوائی
۹۸۹	ٹٹ	دکھاوا
۹۹۰	شرنگ	طوفان
۹۹۱	ہوادگ	پھیکا پڑ جانا
۹۹۲	جلگہ	سر سبز علاقہ
۹۹۳	دل مبر	دل کو زخمی کرنے والے

اردو	لفظ	نمبر
شان والا	مڑادار	۹۹۴
بے نمک	بے تام	۹۹۵
چالیسویں	چلگی	۹۹۶
چھٹا ہوا (چھٹی کاشتیم)	چنگ بڑ چھوری	۹۹۷
ناکام	بے سوب	۹۹۸
خاموشی طبع	بے دف	۹۹۹
گم گو	بے توار	۱۰۰۰

(اسلامیہ پریس کونٹر)

(اسلامیہ پریس کوئٹہ)